47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 680 Կ. ՊՈԼԻՍ ՅՈՒԼԻՍ 21/3 ՕՇՈՍ. 1903 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 10 ՋԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1321 — 21 ԹԷՄՈՒԶ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ՍԻՐ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԻԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՆԵՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պազար Ալի Մատտէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէ-ի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنجه بوى وسياسى غزتەدر
صاحب امتيازى : ارمانس فريد
اداره خانه‌سى : باب عالى جاده‌سنده نومرو ۳۸

ՌԱՖԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառաց համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ,
Մէկ անդամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ - ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԻԲՐ ՎԱՆԱԿԱՆ

Բ

Թիֆլիզի մէջ հրարակուած Կուռնկ բարոյաթերթին ներքուն խմբագիր-աշխատակիցը այնքան լաւ տեղեկութիւններ կը հաղորդէ իր թերթին, Պոլսահայոց նկատմամբ, որ գրեթէ բոլոր Կովկաս՝ օր օրին կը հետեւի իր թղթակցութեանց պարունակութեանը վերահասնելու։

Գարեգին կը համակերպի սրբազանին առաջարկին, պայմանով որ տեղեկագիր-ծրագիրը ներկայացնէ եւ վերադառնայ։ Ժա. վարժարանը զննելով ու քննելով ծրագիրը կը պատրաստէ և կը յանձնէ սրբազան հօր. նաև անոր թանձանքին չկարենալով դիմադրել, վարժարանին տեսչութիւնը կ'ստանձնէ և կը շարունակէ նոյն պաշտօնը իր տասը տարիներ։ Սիօն ամսաթերթի խմբագրութիւնն ալ ստանձնելով, վանքին մէջ երեք տարի աշխարհական մնալէն յետոյ, այսինքն 1866—69, Պատրիարքէն վարդապետ կը ձեռնադրուի, և երբ կ'առաջարկուի իրեն ուխտ դնել վանքին միաբանութեան համար, կը պատասխանէ ըսելով թէ, «ուխտ կը դնեմ ոչ թէ միայն Երուսաղէմի, այլ և ընդհանուր Հայ. եկեղեցիներուն համար։»

Դպրոցական տասը տարուան ընթացքին մէջ աղգին և միաբանութեան կը նուիրէ բազմաթիւ եկեղեցականներ և աշխարհականներ։ Կարծեմ հոս աւելորդ չըլլար յիշել իր քանի մը աշակերտներուն անունները, որոնք մինչեւ վերջերս խորին ակնածանք կը վերաբերէին դէպի ալեւոր Դասապարկը։ Գլխաւոր աշակերտներէն են Կիլիկիոյ արդի Ս. Հայրապետը, Ամեն. Տ. Տ. Սահակ Խապաեան, Երուսաղէմի Պատ. Փոխանորդ Դէորգ Երէցեան եպս.ը և այլ բազում վարդապետներ, քահանաներ, ուսուցիչներ, և նոյն իսկ բժիշկներ ու վաճառականներ։ Զմոռանք յիշելու թէ վանքին աւագ թարգմանի պաշտօնն ալ իրեն յանձնուած էր։

Այս ժամանակամիջոցին է որ երկու Անգլիացի եպիսկոպոսներ և լորտ մը Եայի Պատրիարքին կը ներկայանան. և որովհետեւ ծերունի Պատրիարքը եւրոպական լեզու չէր գիտեր, կը յանձնարէ Մելքիսեդեկ վարդապետին որպէս զի անոնց խնդիրքը տեղեկացնէ իրեն։ Սովորական ձեւակերպութիւններէ վերջ, թարգման հայրը կը հարցընէ հիւրերուն թէ, ինչ է իրենց մասնաւոր խնդրանքը՝ քանի որ «խնդիրք մը ունինք Ս. Պատրիարքէն» ըսելով ներկայացած էին։ Եպիսկոպոսներէն մէկը քաղաքավարութեամբ մը խոնարհելով,

«Քրիստոնեայ ըլլալ կը փափաքինք կը պատասխանէ։

—Եւ մինթէ դուք Քրիստոնեաներ չէ՞ք և Յիսուսի չէ՞ք հաւատար, կը յարէ այն ատեն Մելքիսեդեկ վարդապետ։

—Այո՛, կը հաւատանք։

—Էհ, ինչու ուրեմն կ'առաջարկէք մեզ այնպիսի խնդիրք մը որ գրեթէ ապշեցուց մեզ։ Արդեօք ինչ բան ըսել կ'ուզէիք, կը կրկնէ Կովկացին։

Ասոր վրայ լորտը ընդմիջելով,

—Հաճեցէք, բարի վարդապետ, մեր այս վարմունքին չարժառիթը բացատրելու թոյլտուութիւն ընել։ Մենք Անգլիացիք, շատ անգամներ կը խորհինք թէ արդեօք սխա՞լ ըրած ենք Կաթոլիկութենէ բաժնուելով. և միւս կողմէ նկատելով որ մեր բաժանումը լաւագոյն էր, հետեւաբար այս և ասոր նման խորհրդածութիւններ մեզի թելադրեցին երուսաղէմ գալ և անդամակցիլ Առաքելական Առաքելական հին Քրիստոնեայ եկեղեցիին։ Կարծելով որ Արեւելեան եկեղեցին Յունական է, Յունաց պատրիարքին դիմեցինք և մեր փափաքը յայտնեցինք. Պատրիարքը մերժեց մեր առաջարկը, առարկելով թէ նախ պէտք է Քրիստոնեայ ըլլանք. հասկացուցինք մեր իրաւը, սակայն օգուտ մը չբրաւ, վասն զի պահանջեց որ զմեզ կրկին մկրտէ, և մենք ալ տեսնելով յունական եկեղեցիին դրած մեծ խորը Քրիստոնէութեան մէջ, դուրս ելանք. իմանալով որ Հայ. Եկեղեցին ալ Արեւելեան Քրիստոնեայ եկեղեցիին մէկ անջատ մասը կը կազմէ, ձեզ դիմեցինք և որպէս զի ընդդիմութեան չի հանդիպինք «Քրիստոնեայ ըլլալ կը փափաքինք»ով սկսաւ առաջարկել մեր եպիսկոպոսը։

Ասոր վրայ թարգմանը վարդապետը կը հասկցնէ անոնց՝ մեր եկեղեցիին ոգին և ուղղութիւնը, եզրակացնելով,

—Քանի որ դուք կը հաւատաք Քրիստին և անոր անունով մկրտուած էք ձեզմէ լաւ Քրիստոնեաներ չեն կրնար ըլլալ, և որով ինքնին մեր եկեղեցիին անդամներն էք, վասն զի Հայ. եկեղեցին ուրիշներու պէս մի միայն իր հովանիին տակ գտնուողներուն համար չէ որ կ'աղօթէ, այլ ընդհանուր աշխարհի, մարդկութեան և Քրիստոնէից համար. այսպէս դուք ևս արդէն ի քնէ անդամներն էք մեր Եկեղեցիին։

—Բայց մենք անդամ ըլլալ կը փափաքինք, կը գոչեն երեքը միասին։

—Անդամակցութիւնը թէեւ ունիք, կը պատասխանէ ասոր վրայ սիրելին մեր Մուրատանց, սակայն դարձեալ կրնաք մեր մատուցած Պատարագի Ս. Խորհուրդին մասնակիցը ըլլալ հաղորդուելով, վասն զի ուրիշ ձեւակերպութիւն մը չունինք. միայն թէ հաղորդուելու պայման մը կայ, այն է խոստովանութիւնը։

Եւ իր բանիմաստ խրատականներով Ս. Հաղորդութեան գոյութիւնը և խոստովանանքի կարեւորութիւնը ներկայացուցեալ, որոշեալ օր մը կը խոստովանցնէ զանոնք։ Լորտը իր խոստովանութեան մէջ կ'ըսէ թէ, տարիներ առաջ օրիորդէ մը համբոյր քաղած էր առանց անոր կամքին, «սակայն այսուհետեւ կրնաք վստահ ըլլալ որ, կը յարէ լորտը, այնպիսի անօրէն գործ մը ա՛լ չպիտի ընեմ։»

Վարդապետը արձակում կուտայ անոնց, բացատրելով արձակման ոգին և նշանակութիւնը, և եպիսկոպոսական պատարագի մը ներկայ գտնուելով հաղորդել կուտայ զանոնք։ Մուրատանց հօր համբուրելի և հոգեշունչ խօսքերով բացատրուած Պատարագին Խորհուրդը, հիւրերու սրտերուն կը թափանցէ և երբ պատարագէն վերջ պարիսարքական զանգիմը կ'առաջնորդուին, հոն տարի մը մէջ կը ստորագրեն հետեւեալ արձանագրութիւնը.

«Հայ. Առաքելական եկեղեցւոյ անդամ և իր Ս. Պատարագին մասնակիցը եղանք»։ Յետոյ եպիսկոպոսներէն մին Պատրիարքին դառնալով կ'ըսէ.

—Ս. Հայր, մենք կարծեցինք որ սակայն այսօր Քրիստոնեայ եղանք։

Եայի սրբազան նշխարէ կը շնորհէ անոնց որոնք գոհ և զուարթ սրտով կը մեկնին վանքէն, և որչափ ատեն որ կը մնան Ս. Քաղաքը, յաճախ կ'այցելեն մեր ազգայ կաթոլիկներն։ Այնքան բարեկամ կ'ըլլան նոյն իսկ իրարու, որ այդ հիւրերը Անգլիա վերադառնալէն ետք կը թղթակցին և քանի մը անգլիական թերթեր կ'ուղարկեն Սիօնի խմբագրին։ Այդ թերթերուն մէջ երկար յօդուածներ գրուած էին նոյն ուխտաւորներէն, որ Հայ. Եկեղեցիին առաքելականութիւնը կ'ապացուցանէին պնդելով որ ճշմարիտ քրիստոնեայ եկեղեցին Արեւելքի հայոց եկեղեցին է, այսպէս Երուսաղէմի մէջ իրենց եղած ընդունելութիւնն ալ մանրամասնաբար նկարագրելով։

ԳՐԻԳՈՐ Պ. ԲԸՐԲԵՔՍԷԼԵԱՆ

Իզմիր.

(Շարունակութիւնը Յաջորդ թիւով։)

ՆԱՄԱԿ ԹԷՐԱՆԷ

ՕՐ. ՕՐ. ՎԱՐԴԻԹԵՐ ԵՒ ՄԱՐԻ-ՀՐԱՆՈՅՇ
Ֆ. ԷԼԷԿԵԱՆՆԵՐԸ
ՊԱՌՍԻՑ ՎԵՀ. ՇԱՀԻՆ
ՊԱՌԱՏՈՒՆ ՄԷՋ

Անցած չորեքշաբթի (25 Յունիս), կէս օրէն վերջ դերասանուհի քոյրերը և հինգ դերասաններ, Վեհ. Շահին հրամանին համաձայն ղրկուած երկու քառեակի կառքերով առաջնորդուեցան Թէհրանէն երկու ժամ հեռու Սահեպ Տիւանիէի (Նիավէրան) Կայս. Պալատը, ուր կը բնակի Ն. Վեհափառութիւնը, ամառուան այս տաք օրերուն։

Պալատը ունի չքեղ սրահ մը, պըզտիկ հայելիներով հիանալի կերպով դեղազարդուած են պատերը, որուն ներս քաշուած մէկ մասը բեմի վերածուած էր այս առթիւ։

Ժամը ութին (Ը. ե) սկսաւ թատերգութիւնը, ուր արդէն ներկայ էր Վեհ. Շահը, իր ընտանիքին անդամները, որոնք կը գտնուէին բեմին ճիշդ դիմացը մասնաւոր տեղ մը։ Բազմած էր Վեհ. Շահը, քովը ունենալով իր կրտսեր որդին և թոռը։ Ներկայացուած խաղն էր՝ Անձելլօ, չորս արարուածով բարոյալից զվարճութիւնը, որ այս առթիւ Թուրքերէնի թարգմանուած էր։

Առաջին արարուածին միջոցին Ն. Վեհափառութիւնը նստած անցաց, իսկ Բ.ին աւելի մօտեցաւ բեմին և ոտքի վրայ մնաց մինչեւ վերջը, ձախ ձեռքը գրպանը դրած և աջովը իր որդւոյն ուսին կռթնած։ Դ.ին դարձեալ բեմին մօտ կեցաւ գնաց։ Եւ վերջացած պահուն բարեհաճեցաւ իր բարձր գոհունակութիւնը յայտնել։ Բայց վերջին պահուն շատ յուզուած էր, մանաւանդ որ խաղն ալ տգամով մը կ'աւարտէր։

Հանդիսատեսներու սիրութիւնը ուրախութեան վերածեց իսկոյն ծիծաղաշարժ գաւեշտ մը, ՄԱՏԱՄ ՊԻԼՊԻԼ (հեղինակութիւն Օր. Վարդիթերի) որուսկսած վայրկեանէն արդէն ծիծաղի քրքիջներ սկսան սկսան լսուիլ ամէն կողմէ։

Ահաւասիկ գաւեշտին ամփոփումը.—

Փոքրամ պառաւ մը, Մատամ Պիլպիլ, կ'ուզէին իր 15 տարեկան դեռահաս օրիորդ մը ամուսնացնել հարուստ երիտասարդի մը հետ։ Նշանադրութեան ժամանակ երիտասարդը իր դէմը կը գտնէ թռամամ, մաղերը ճերմակ ճերմակ ծեր կին մը — որ կը ներկայացնէր Օր. Մարի-Հրանոյշ—։ Երիտասարդը ապշած՝ դէմքը ծռմռտելով կ'ըսէ «Ալլահըմ, պու նէ՞ նէյպէթ (տգեղ) գարը սարը»։ Այս ատեն Վեհ. Շահը սկսաւ բարձրաձայն ծիծաղիլ։

Յետոյ յուսախաբ երիտասարդը կը կանչէ մէկնորդը, անուշլա գանգատելով ճարած գեղանի(?) աղջկան համար, բայց այս խօսակցութեանց ժամանակ երիտասարդը կը սիրահարի մէկնորդկնոջ, և կը սկսի սիրաբանել անոր հետ։ Մեռուկը տեսնելով կը նախանձի, որով կանանց մէջ ալ կռիւ կը ծագի։ Վերջապէս երիտասարդը կ'ամուսնանայ մէկնորդ կնոջ հետ, իսկ ծերուկը կը մնայ բացը։

Ն. Վեհափառութիւնը կուշտ մը խնդաց զրեթէ մինչեւ վերջը, և դարձեալ ծափահարեց, այս անգամ ժպտուն դէմքով մը։ Նոյն ուրախութիւնը տպաւորութիւնը տակ կանչեց խումբին ներկայացուցիչը և ֆրանսերէն լեզուով յայտնեց իր գոհունակութիւնը և շնորհակալութիւնը։

Ներկայացումը շատ յաջող անցաւ, թէ՛ օրիորդները և թէ՛ մասնակցող գլխաւոր դերակատար դերասանները, Պ. Պ. Սահակ, Մանուէլ և Վաղարշակ, գնահատելի կերպով լաւ կատարեցին իրենց դերերը։

Ն. Վեհափառութիւնը՝ ինչպէս նախորդ անգամ, այս անգամ եւս բարեհաճեցաւ վարձատրել Համակրելի դերասանուհի քոյրերը՝ մէյմէկ զոհար մատանիով և Պարսկ. ընտիր շալերով։ Ինչպէս նաև մասնակցող դերասանները, որոնք ստացած են մէյմէկ ընտիր շալ։

Դերասանուհիները մէկ քանի օրէն կը մեկնին։

ԿՐՊ. ՀԷՔԻՄԵԱՆ

Թէհրան, 30 Յունիս 1903

ԼՈՒՐԵՐ ՎԱՆԷՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր վիճակիս Տեղապ. Տ. Սահակ Սրբազանի ուսած հրաժարականը չընդունելով՝ դայն վերըստին իր պաշտօնին մէջ հաստատելը յայտնի գոհունակութիւն առաջ բերաւ Վանայ մէջ։

* * *

Անցեալ 4ին Վանայ Ամերիկեան կրթական հաստատութեանց 25ամեակի հանդէս մը տրուեցաւ, որ 8 ժամ տեւեցաւ համար կարի անհամբոյր և զրեթէ ձանձրոյթի միայն պատճառեց ներկաներուն։ Սոյն վարժարանը այս տարի 11 աղջիկ և 8 մանչ աւարտողներ տուին, որոնք յայտնի է բոլորին ալ օտար դասախօսութեամբ մնած են։

* * *

ՀԵՐՔՈՒՄՍ

Ներկայիս կը փութամ հրատարակեա՛ հերքել և յայտարարել թէ Վանայ Առաջնորդարանին մէջ ծանօթ դրախն խնդրոյն համար ամենեւին բան չունիմ «ինձի սխալ հասկցուցին» խօսքը, զոր եթէ բան ըլլայի, այն ատեն խնդիրը ըստ ինքեան բոլորովին ուարտած կ'ըլլար և ալ պէտք չէր մնար որ Վիճակիս Վարչութիւնը խնդիրը քննութեան ենթարկել տալու համար յանձնաժողով մը կազմել տար։ Եւ մինչդեռ Լեւոնեանը այդ խնդրոյ նկատմամբ բանիս հաստատութիւն պահանջեց, և երբ ես ալ իմ կողմէ քննութիւն մը բանալ պահանջեցի, յանձնաժողովի Ատենապետին կողմէ մեր ներկայ գտնուելու որոշեալ ժամուն ինձ Պ. Լեւոնեանն էր որ խուսափեց ուրացակայեց, փոխանակ իր դատին տէր կանգնելով գալու ներկայ գտնուելու հոն. մինչդեռ մենք ամէնէն առաջ ներկայ գտնուողը եղանք հոն։

Ց. ՏԷՎԿԱՆՑ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՔԱՍԻՄ 190

ԿՆՃՈՌՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ

ՎԷՊ
ՀԱՅԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Դ

Երբ Շաւարշէն բամնուելով իրենց սենեակը եկան, հանքատէրը մէկ քանի ժամէ ի վեր բռնի զսպած լռութիւնը խզելով, կատաղութեան թափով մը,

—Ինչ կը նշանակէր ձեր այսօրուան ընթացքը, տիկին, գոչեց։

—Ինչ ընթացք, հարցուց Վրացուհին անմեղ երեւոյթով, որպէս թէ բան չէր հասկար ամուսնոյն ամբաստանութիւններէն և սկսաւ դլխարկը, հագուստները հանելու զբաղիլ, առանց կարեւորութիւն տալու խօսակիցին։

Շարամով կնոջը այս անհոդ ու անտարբեր ձեւերէն ա՛լ աւելի գրգռուած՝ անդուսպ կատաղութեամբ մը անոր վրայ խոյացաւ ու գլխարկը ձեռքէն քաշելով բզիկ բզիկ ընելէ ետք,

—Անանկ սուրբի պէս մի՛ կենար, պատասխան տուր գոչեց, ինչ կը նշանակէր այս օրուան ընթացքդ։

—Եթէ ուրիշի մը հաճոյ երեւնալու համար անպատճառ հետս կռիւ ընել է միտքդ, ես կռիւ չեմ ախորժիր, բաւ Վրացուհին խիստ զգածուած ձեւերով, գլխարկ պատռե՞ն ինչ է։

—Ատանկ սուտ փուտ խօսքեր ձեւեր չեմ կլլեր, հարցուցածիս պատասխան տուր։

—Բան մը չեմ գիտեր որ պատասխան տամ։

—Այո՛ բան մը չես գիտեր, բայց պատիւիս հետ խաղալը շատ աղէկ գիտես. ըսէ՝ ի՞նչ կը նշանակէին այն սիրատաքիրկ ակնարկները զոր կը փոխանակէիր սրիկային հետ։

—Ի՞նչ ակնարկ, ի՞նչ սրիկայ, գոչեց սիրկինը կեղծ չուարումով մը, հիմա ալ ասանկ ամբաստանութիւններու սկսար։

—Մինթէ՝ ապո՛ւշ կը կարծես զիս թշուառակա՛ն, ոռնաց Շարամով. անուսին մէջ, լիճին եզերքը ի՞նչ տեսարան էր զոր կը պարզէիր ա՛ն սրիկայ լակոտին հետ։

—Ցաւուն հոր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, մինչեւ օսկեց Վրացուհին երեսը խաչակնքելով, օրը նոր կուբը նոր, սուիկայ բնաւ խելքէ մտքէ չէի անցներ։

—Կը կարծէիր որ քու ըրածներդ չտեսնելու չափ ապո՛ւշ եմ. ի՞նչ կ'ուզէիր, երկուքդ ալ հոն լիճին եզերքը զարնէի, սատկեցնէի, ետքն ալ թիարա՞ն երթայի։

—Խենթի խօսքեր մի՛ ըներ կ'աղաչեմ, ես ժամանակ չունիմ նպատակաւոր կռիւներու.

—Խենթի խօսքե՞ր մի՛, իմ պատիւս սուղ է, անանկ խուսափողական խօսքերով չի փոխարինուիր։ Պատասխան տալու է։

—Երանի թէ իմ քառորդիս չափ պահել դիսնայիր պատիւդ։

—Ես քեզմէ դաս առնելու պէտք չունիմ.

—Անանկ է, բայց կինդ բերեր Բարիզի մէջ ձգեր ես, գիշեր ցորեկ չըլլիս տիներուն հետէն կը պտտիս, հիմա ալ ո՛վ գիտէ ի՞նչ նպատակով և ո՞ր անպատիւ կնոջ դրդումովը եկեր խելքէս մտքէս չանցած աղտ մը կը քսես վերրա։ Ամօթ չէ՞ ,եթէ դիտում մը, մտադրութիւն մը ունիս չտկէ՛ չխակ խօսէ։

—Տե՛ս, տե՛ս, մինչեւ օսկեց հանքասէրը ոտքի ելլելով, հիմա ալ դիս ամբաստանելու կ'ելլայ. ետքը կնոջը թեւէն պնդ մը բռնելով,

—Բացատրութիւն տալու է, գոչեց, Աստուած վկայ հիմա կ'ոսպանեմ քեզ,

—Դիտեմ որ ատկէ աւելին ընելու կարող ես.

—Դուն ո՞վ կարծեցիր Շարամովը, աչաց առջեւ, բաղմութեան մը մէջ արիկայի մը հետ ակնարկ փոխանակե՞ս, ո՛հ, հիմա ինքզինքս կը մեռցնեմ։

Շարամով քանի՛ բորբոքէր, այնչափ հաճոյք կը զգար Վրացուհին, տեսնելով որ յաջողած էր խաղցած դարձուածքը։ Մեր խէնէչը, առանց նկատողութեան առնելու դեռատի ամուսնոյն ֆիզիքական անհամեմատ առաւելութիւնները, ամուսնանալէն ետք անոր ցոյց տուած բարոյական կրթութիւն քաջալերուած՝ երիտասարդի հովեր առնել սկսած էր Բարիզի մէջ, նոր նոր զեղխութիւններու պատրաստուելով. և հիմա երբ կինը թեթեւ սպառնալիք մը լրած էր, չէր կրնար կասաղութիւնն ու զայրոյթը զսպել, իրական մեղանչում մը ենթադրելով դայն։

Ուշիմ կինը այսչափը բաւական սեպեց և ամուսնոյն սիրտը առնելու ու զայն հանդարտեցնելու ժամը հասած սեպելով,

—Խելքդ բե՛ր գլուխդ, ըսաւ, քու աչքիդ երեւցած է, ես գիտեմ իմ պատիւս արժէքը։

—Բայց աչքովս տեսայ։

—Ամո՛թ է, ամո՛թ, ի՞նչ տեսար։

—Ի՞նչ պիտի տեսնայի, իրարու հետ ակնարկ կը փոխանակէիք։

—Քեզի չեմ վայլեցնէր ասանկ տղայական խօսք մը, մարդ չի՞ կրնար սեւէ մէկուն երեսը նայիլ։

—Բայց նայիլ կայ, նայիլ ալ կայ։

—Մե՛ղք որ այսչափ տոհնուան ամուսնդ չես ճանչցած, ես աշխարհի ամբողջ երիտասարդները քու մաղիդ մէկ թելին չեմ փոխեր. տիկին Շարամով ըլլալ, Յակոբիկիս մայր հռչակուիլը ամենէն մեծ երջանկութիւնն է ինձ համար։

—Ես ալ այնպէս կը կարծէի, բայց այսօրուան դէպքը բոլորովին փոխեց հաւատքս և կատաղութենէս քիչ մնաց պիտի կաթուածահար ըլլայի։

—Եւ ասոնց ամէնքը մինակ անոր համա՞ր որ կ'ենթադրես թէ մէկու մը երեսը նայած եմ, ո՛հ, հապա ե՛ս ինչ կ'ըլլամ, երբ մինչեւ կէս գիշերները կը ձգես զիս առանձին անտէր անտիրական ու մատիս ծայրը չարժող աղատա, կեղտոտ, ներկուած, հոտած խարտեաշ չլխամներուն հետ զուարճանալէ ետք, հոս ալ կուգաս սիրտս ծակելու համար անոնց վրայ կ'երգուես անկողնիս մէջ։

—Ամենք բոլորը քու մտքիդ մէջ գոյութիւն ունեցած բաներ են, ես իմ ամուսնիս զատ ուրիշին երեսը նայած չունիմ Բարիզի մէջ։

—Կը մաղթէի որ այնպէս ըլլար, և նոյն իսկ պիտի ներէի ալ, եթէ զիտնայի որ ինձմէ արժէքաւոր մէկն է ամուսնոյս սիրտը զրաւողը, բայց ամէն օր կը տեսնամ ֆրանսուհիները, բոլորն ալ դերձակուհիներու և չալարներուն տիպ հայիլիներով հիանալի կերպով դեղազարդուած են պատերը, որուն ներս քաշուած մէկ մասը բեմի վերածուած էր այս առթիւ։

Ժամը ութին (Ը. ե) սկսաւ թատերգութիւնը, ուր արդէն ներկայ էր Վեհ. Շահը, իր ընտանիքին անդամները, որոնք կը գտնուէին բեմին ճիշդ դիմացը մասնաւոր տեղ մը։ Բազմած էր Վեհ. Շահը, քովը ունենալով իր կրտսեր որդին և թոռը։ Ներկայացուած խաղն էր՝ Անձելլօ, չորս արարուածով բարոյալից զվարճութիւնը, որ այս առթիւ Թուրքերէնի թարգմանուած էր։

Առաջին արարուածին միջոցին Ն. Վեհափառութիւնը նստած անցաց, իսկ Բ.ին աւելի մօտեցաւ բեմին և ոտքի վրայ մնաց մինչեւ վերջը, ձախ ձեռքը գրպանը դրած և աջովը իր որդւոյն ուսին կռթնած։ Դ.ին դարձեալ բեմին մօտ կեցաւ գնաց։ Եւ վերջացած պահուն բարեհաճեցաւ իր բարձր գոհունակութիւնը յայտնել։ Բայց վերջին պահուն շատ յուզուած էր, մանաւանդ որ խաղն ալ տգամով մը կ'աւարտէր։

Հանդիսատեսներու սիրութիւնը ուրախութեան վերածեց իսկոյն ծիծաղաշարժ գաւեշտ մը, ՄԱՏԱՄ ՊԻԼՊԻԼ (հեղինակութիւն Օր. Վարդիթերի) որուսկսած վայրկեանէն արդէն ծիծաղի քրքիջներ սկսան սկսան լսուիլ ամէն կողմէ։

Ահաւասիկ գաւեշտին ամփոփումը.—

Փոքրամ պառաւ մը, Մատամ Պիլպիլ, կ'ուզէին իր 15 տարեկան դեռահաս օրիորդ մը ամուսնացնել հարուստ երիտասարդի մը հետ։ Նշանադրութեան ժամանակ երիտասարդը իր դէմը կը գտնէ թռամամ, մաղերը ճերմակ ճերմակ ծեր կին մը — որ կը ներկայացնէր Օր. Մարի-Հրանոյշ—։ Երիտասարդը ապշած՝ դէմքը ծռմռտելով կ'ըսէ «Ալլահըմ, պու նէ՞ նէյպէթ (տգեղ) գարը սարը»։ Այս ատեն Վեհ. Շահը սկսաւ բարձրաձայն ծիծաղիլ։

Յետոյ յուսախաբ երիտասարդը կը կանչէ մէկնորդը, անուշլա գանգատելով ճարած գեղանի(?) աղջկան համար, բայց այս խօսակցութեանց ժամանակ երիտասարդը կը սիրահարի մէկնորդ կնոջ, և կը սկսի սիրաբանել անոր հետ։ Մեռուկը տեսնելով կը նախանձի, որով կանանց մէջ ալ կռիւ կը ծագի։ Վերջապէս երիտասարդը կ'ամուսնանայ մէկնորդ կնոջ հետ, իսկ ծերուկը կը մնայ բացը։

Ն. Վեհափառութիւնը կուշտ մը խնդաց զրեթէ մինչեւ վերջը, և դարձեալ ծափահարեց, այս անգամ ժպտուն դէմքով մը։ Նոյն ուրախութիւնը տպաւորութեան տակ կանչեց խումբին ներկայացուցիչը և ֆրանսերէն լեզուով յայտնեց իր գոհունակութիւնը և շնորհակալութիւնը։

Ներկայացումը շատ յաջող անցաւ, թէ՛ օրիորդները և թէ՛ մասնակցող գլխաւոր դերակատար դերասանները, Պ. Պ. Սահակ, Մանուէլ և Վաղարշակ, գնահատելի կերպով լաւ կատարեցին իրենց դերերը։

Ն. Վեհափառութիւնը՝ ինչպէս նախորդ անգամ, այս անգամ եւս բարեհաճեցաւ վարձատրել Համակրելի դերասանուհի քոյրերը՝ մէյմէկ զոհար մատանիով և Պարսկ. ընտիր շալերով։ Ինչպէս նաև մասնակցող դերասանները, որոնք ստացած են մէյմէկ ընտիր շալ։

Դերասանուհիները մէկ քանի օրէն կը մեկնին։

ԿՐՊ. ՀԷՔԻՄԵԱՆ

Թէհրան, 30 Յունիս 1903

ԼՈՒՐԵՐ ՎԱՆԷՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր վիճակիս Տեղապ. Տ. Սահակ Սրբազանի ուսած հրաժարականը չընդունելով՝ դայն վերըստին իր պաշտօնին մէջ հաստատելը յայտնի գոհունակութիւն առաջ բերաւ Վանայ մէջ։

* * *

Անցեալ 4ին Վանայ Ամերիկեան կրթական հաստատութեանց 25ամեակի հանդէս մը տրուեցաւ, որ 8 ժամ տեւեցաւ համար կարի անհամբոյր և զրեթէ ձանձրոյթի միայն պատճառեց ներկաներուն։ Սոյն վարժարանը այս տարի 11 աղջիկ և 8 մանչ աւարտողներ տուին, որոնք յայտնի է բոլորին ալ օտար դասախօսութեամբ մնած են։

* * *

ՀԵՐՔՈՒՄՍ

Ներկայիս կը փութամ հրատարակեա՛ հերքել և յայտարարել թէ Վանայ Առաջնորդարանին մէջ ծանօթ դրախն խնդրոյն համար ամենեւին բան չունիմ «ինձի սխալ հասկցուցին» խօսքը, զոր եթէ բան ըլլայի, այն ատեն խնդիրը ըստ ինքեան բոլորովին աւարտած կ'ըլլար և ալ պէտք չէր մնար որ Վիճակիս Վարչութիւնը խնդիրը քննութեան ենթարկել տալու համար յանձնաժողով մը կազմել տար։ Եւ մինչդեռ Լեւոնեանը այդ խնդրոյ նկատմամբ բանիս հաստատութիւն պահանջեց, և երբ ես ալ իմ կողմէ քննութիւն մը բանալ պահանջեցի, յանձնաժողովի Ատենապետին կողմէ մեր ներկայ գտնուելու որոշեալ ժամուն ինձ Պ. Լեւոնեանն էր որ խուսափեց ուրացակայեց, փոխանակ իր դատին տէր կանգնելով գալու ներկայ գտնուելու հոն. մինչդեռ մենք ամէնէն առաջ ներկայ գտնուողը եղանք հոն։

Ց. ՏԷՎԿԱՆՑ

կը պարտին իրենց արտաքին փայլը որ իրականութեան մէջ ոչինչ է։

—Ինչ կ'ուզեն թող ըլլան, մենք մեզի նայինք։

—Այնպէս չէ սակայն, իմ սիրտս կը մաչի երբ ամուսնոյս լինձմէ պղտիը տեսնեմ։

—Քու ձեռքդ է զայն քեզմէ չտարեցնելը, երբ այսպէս հրապարակատնակոս ընես երկանդ պատիւը...

Վրացուհին իր կաթնաթոյր թմնդուլիկ դաստակները հանքատէրին ճարպոտ, կոշտ վիզէն անցընելով, սիրուն պչրանքով մը ընդմիջեց խօսքը ու գղջատական ակնարկով

—Ատ քանը կրնա՞ս ըսել ինձ, Աստուծմէ չվախցուլ, ըսաւ։

—Մինչեւ հիմա բան մը ըսած ուներ՞, բայց հիմա...

—Ո՛չ հիմա, ոչ ալ մինչեւ գերեզման, գոչեց դեռատի կինը հանդիսաւոր շեշտով մը ու չքնաղ այտը ամուսնոյն ներկայեց։

—Դիտես որ ասանկ գողի բողի ձեւերէն չեմ ախորժիր, բաւ Շարամով թուլնալով ամուսնոյն սիրալիր ցոյցերէն ու ձեւի համար միայն մերժելով կնոջը համբոյրը։

(Շարունակելի)

ԷԶՄԸ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷՆ

ՊԱՊԸ՝ ԱՐՏԱՔԻՆ ՑԱՐԱՐԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՄԷՋ

Ե.

Իտալիայի հողային և ցեղային խնդիրներուն մէջ Լէոն ԺԳ. այժմ չտուաւ Իտալիացւոց բաղձանքներուն։ Բայց չատ կը հետաքրքրուէր կաթոլիկութեան ընթացքին վրայ այդ երկրին մէջ, թէեւ իր քաղաքականութիւնը գործօն կամ կրօնաձաւալական չէր։ Որպէս զի Իտալիայի կղերը չմասնակցի հողային վէճերուն, Մր. Կլասպիին 1882ին պատուիրակութիւն մը ղրկեց Վատիկան, և Պապը Բէրսիքօ Եպիսկոպոսը Թունսա փոխադրեց քննական հոյժի մը համար։ Ասոր արդիւնքը եղաւ 1888 Ապրիլին հրատարակուած պապական կոնդակը, որ անխնայ կը դատապարտէր Իտալիացւոց պաշտաւրիչ յաւակագիծը, և Իտալիացի մըշակներուն աշխատութենէ ձեռնթափ ըլլալը։ Իտալական բարձրաստիճան կղերին պատուէր տուաւ յորդորել ժողովուրդը, և զգուշացնել կղերը ոչ է մասնակցութենէ։ Բայց Իտալիայի Ազգայնական հրկէպոխանները յայտնաւորած ըլլալով թէ կոնդակը սխալ ըմբռնումներու վրայ հաստատուած է, Պապը նոյն պարբերը վերջերը դանդաղարիր մը հրատարակեց իր պաշտօնարին դէմ մեղադրուած հակառակութեան համար, և վերահաստատեց անոր սկզբունքները, թէեւ գործնական արդիւնքը քիչ եղաւ։

Վարդապետական խնդիրներու մէջ Լէոն ԺԳ. թէեւ ձեռներուն մէջ իր նախորդէն աւելի մեղմ էր, բայց անոր չափ ալ անհայտ էր։ Երբ Անկիլքան Եկեղեցիին Հռոմի հետ միութեան խնդիրը տեսակ մը մարմին առաւ 1894ին Սբբայ Բօրթալի և Լոնտ Հալիֆաքսի շնորհիւ, Պապը խանդավառութեամբ ողջունեց այս գաղափարը։ «Ինչ մեծ ուրախութեամբ, գոչեց, պիտի ըսեմ «Արդ արձակեա՛»ս եթէ կարենայի ամենափոքր սկզբնաւորութիւնը ընել այդպիսի մութեան մը։» Եռանդուն քանակցողը, Սբբան, պարտաւորուեցաւ սակայն խոստովանիլ թէ իր ծրագրին դէմ հակազդեցութիւն կայ Վատիկանի մէջ։ Արտաքին գործոց նախարար կարդինալ Բամբոլլայի կողմէ Սբբայնի դրկուած նամակը մատուցեցաւ Բէնթբրիլրիի Արքեպիսկոպոս Պէնսընի, որ գոհ չեղաւ նամակին «անորոշ» պարունակութենէն, և յայտարարեց թէ «անոր մէջ կան ինչ ինչ բացատրութիւններ որոնք նախատական են մեղի համար»։ Ինչպէս տ՝ բացատրութիւնը թէ Հռոմէական Եկեղեցին մեր վարչին «մայրը և տիրուհին» էր և «միակ կեդրոն միութեան»։ Հետեւաբար Արքեպիսկոպոսը մերժեց իրաւախոհութիւնը, և թէեւ բանակցութիւնները բաց մնացին, բայց յայտնապէս ապարդիւն ըլլալու սահմանուած էին։ Կարդինալ Վոն արդէն Բէնթբրիի միջոցով կը յայտարարէր թէ միութիւնը անկարելի է։ Եթէ Անկիլքան Եկեղեցին բացարձակ հնազանդութիւն չյայտնէ Հռոմայ Եկեղեցիին։ «Թո՛ղ Պապը լռեցնէ Բաբակը որ պատին վրայ նստող մարդոց կը խօսի, եթէ կը փաղաքի որ Եղեկիա մեկի ընէ իր խաղաղութեան պատգամին», յայտարարեց անկիլքան արքեպիսկոպոսը այս ալլաբանական ձեւով։ Լէոն ԺԳ. 1895 Ապրիլի կոնդակով դադրեց բանակցութեանց դուռը, անդէպ ձեւանալով Անկիլքանութեան, և ողբեր հիւսելով այն ցաւալի վէճերին վրայ, զոր Անգլիա ընդունած է «երբ առաջին անգամ դժբախտութիւնը ունեցեր է Առաքելական Աթոռին հաղորդակցութենէն խզուելու, և զրկուելու այն օրէրը հաւաքէն զոր երկար դարեր վայելած էր»։ և Կաթոլիկ Եկեղեցիին աղօթք յանձնարարեց անգլիական ազգին միութեան համար։ Ցանձնաժողով մը կազմեց զուտ հռոմէական ապաշաւածներէ, քննելու համար Անկիլքան Զեռնադրութեանց վաւերականութեան խնդիրը։ Հետեւանքը եղաւ 1896 Յունիսի Պապական Շրջաբերականը, եկեղեցւոյ միութեան վրայ վերացական վէճերով, և վերջապէս Սեպտեմբերին ալ կոնդակ մը, որով Անկիլքան Զեռնադրութիւնները անվաւեր և ունայն կը հռչակէր։ Միւնոյն ատեն վատիկանեան հեղինակութեամբ ընդունցաւ «Անգլեհռոմէական Հանդէս»ը, զոր քանի մը ֆրանսացի եկեղեցականներ կը հրատարակէին Անկիլքան Եկեղեցիին վրայ տեղեկութիւններ տալու նպատակաւ։ Միութեան չարժումը, ԺԹ. դարու վերջերը փորձուած, ի դերեւ ելաւ այսպէս, ինչպէս ի դերեւ ելած էր Տր. Բիւլիի փորձը վատիկանական թուականին։

Պապ Պապի կրնայ յաջողիլ, բայց Վատիկան երբեք չի փոխուիր։ Ոչնչացան յոյսերը այն Իտալացիներուն թէ Լէոն ԺԳ. Եկեղեցւոյ հին հողերուն կամ երկիրներուն Իտալիոյ Թագաւորութեան մէջ միացուելուն դէմ Պիոս Թ.ի Թշնամութիւնը պիտի չչարունակէ։ Իտալիոյ հանդուցեալ վարչապետ Մինեոր Բրիսբի հանդուցեալ Պապին մէկ հնաբքրքրաշարժ նկարագիրը պարզելով «Լէոն ԺԳ. իր ժամանակակիցներուն կարծիքով» ֆրանսերէն երկասիրութեան մէջ, կ'ըսէր թէ, իտալախոհութիւնը բացարձակապէս անգործադրելի չէր թուեր մինչեւ 1886։ Բայց Պապին հրապարակային արտասանութիւնները ցոյց կուտային որ, թէեւ հանդուցեալ Պապը իր նախորդէն աւելի մեղմ լեզու կը գործածէր պապական հին իրաւունքներու վերականգնումին պահանջման մէջ, սակայն պահանջումը դարձեալ լսելի յամառ էր և պաշտօնական։ Սինեոր Բրիսբիի կարծիքով, Վատիկանի պահպանողական տարրը կ'ընդհէր անոր անձնական հակումները։ Բայց անգամ մը որ բանի մը որոշում տար, Լէոն ԺԳ. դնաւ չէր ընկներ այլ ուան։ Բայց նամակ մը գրելով Ֆնաբրիոնի կարդինային, խնդացուց աչխարհի թէ իրաւախոհութիւն չէր ընդունիր իրաց արդի կացութեան հիման վրայ։ Կաթոլիկ ուխտաւորներուն մուտքէ կը պարզէր իսկական կռուաւորութեան կողմէ տիրոջ պոչեր հանուած դիմադրութիւնները գրոնց կ'ենթարկուէին իր անձը և եկեղեցին։ Հաստատողներուն արդիւնքն էր մասնակցիլ քաղաքականութեան, որովհետեւ երեսփոխան եղողները պարտաւոր էին հպատակութեան երդում ընել։ Պապը չէր ներեր ոչ «ընարող և ոչ ընտրելի» ըլլալ այդ պայմաններուն մէջ։ Իտալական կառավարութիւնը մէկ անգամ վրէժ լուծեց, երբ Հռոմի քաղաքապետը, Իլսոն Թորլոնիա, պաշտօնանկ եղաւ, ի դիմաց Քաղաքապետական Խորհուրդին Պապը չնորհաւորած ըլլալուն համար իր քահանայական յորելեանին առթիւ 1888ին, բայց մէկէն աւելի իտալացի վարչապետներ անպէսպիտ փորձերը ընելուն հաշտութեան համար։ Ամենէն պէրմանի թագաւորութեան վերջին տարիներուն ըստ բնականի բարեկամական էին Վատիկանի և Կուիրինալի անդաշնոն յարաբերութիւնները, որովհետեւ Պապը հիացող մըն էր Մարգարիտա թագուհիին Ջերմեռանդ բարեպաշտութեան վրայ։ Բայց երբ, 1900ին, թագաւորին մահուան առթիւ իր այրին դեղեցիկ աղօթք մը չարադրեց և խնդրեց որ Տաղարանին մէջ անցնի, Պապը բացէ ի բաց արգիլեց։ Երկու օր վերջն ալ Վատիկան պաշտօնապէս բողոքեց պապական նահանգներուն համար, և մինչեւ իր կեանքին վերջը Լէոն ԺԳ. անողոքելի մնաց կատարուած իրողութիւններուն ընդդիմութեան մէջ։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱԻՍՏՐԻՈՅ ԵՒ ՄԱՃԱՌԱՏԱՆԻ ՑԱՐԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Երկու միացեալ Պետութիւններուն կացութիւնը դարձեալ ժժդարութեան մը առիթ կը գտնուի, և երկու նախարարութիւնները չկրնալով համաձայնիլ, դարձեր Ֆրանց Եօզէֆ Կայսեր միջնորդութեան հարկ պիտի ըլլայ։ Որովհետեւ, Պրիսելի Շաբաթի Ժողովին որոշման համաձայն, շաբաթի դասարաններուն տրուած կառավարական նպաստները պէտք է դադրին, Մաճառ Վարչութիւնը իր երկրին չնչերուն հակառակ կը նկատէ այս պաշտօնը, քանի որ պետական գանձը ամէն տարի 300,000 կենդինար խամ շաբաթ կը հայթայթէր Մաճառ դասարաններուն իրենց կառավարական նպաստ։ Սրդ, եթէ այս նպաստը դադրի, Մաճառ վանականները չեն կրնար գոնացնել Մաճառստանի շաբաթին ամբողջ խնդրանքը, և Աւստրիական շաբաթը պիտի մնայ Մաճառստան։ Այս պարագան արդիւնելու համար, Մաճառստան կը յայտարարէ թէ Աւստրիոյ դէմ մաքսային պատուար մը պիտի հաստատէ։ Սրբաբերիա ալ կը յայտարարէ թէ Աւստրիա-Մաճառ Պետական Պայմանագրին յատնի բանարարում մը կ'ըլլայ տարիա, և թէ Աւստրիա իրաւունք ունի իր նըպաստը դադրեցնելու Մաճառ դասարաններուն։ Խնդիրը այս վիճակին մէջ է։ Աւստրիոյ վարչապետ Տր. Բէօրպէր իր առեւտրական նախարարին հետ Իշլ դնաց Կայսեր պարզելու կացութիւնը։ Կ'ըսուի թէ Կայսրը ի մտոյ իրեն քով պիտի կանչէ Մաճառ վարչապետը, կամ Խիսն Հէսերվարին։

ԲՕՆԿՈՅԻ ՎԻՃԱԿԸ.—Պելժիոյ թագաւոր Լէոպոլտ Բ. ընդունելով Ֆրանսական Վերին Բոնկոյի եպիսկոպոսը, ճաշի վար դրաւ զայն։ Իր հեռաւոր պաշտօնատեղին մեկնելէ առաջ, եպիսկոպոսը ուղեց բողոքել Բոնկոյի Պելժ վարչութեան մասին Անգլիական մամուլին ամբաստանութեանց դէմ։ Եպիսկոպոսը յայտարարեց թէ Անգլիացիք իրաւունք չունին խառնուելու ո՛չ Պելժ և ոչ Ֆրանսական Բոնկոյի ներքին և ընթի գործերուն։ Անգլիացիք պարտաւոր կը մնանեն հողեր գրաւելու, զորոնք ուրիշները չէնցուցած են հազարաւոր զոհողութիւններով։ Եթէ Անգլիացիք ա՛նքան զգայուն են, ըստ եղեկոպոս Օկուտա, ինչո՛ւ իրենց մարդասիրական վարդապետութիւնները չդործադրեցին Թրանսվալի Պոէրներուն, Նիկէրի սեւահրթիներուն և ուրիշ շատ մը դաղթավայրերուն բնիկներուն բարեկամութեան համար։

* * * Էդոլֆ Թագաւոր Բոնկոյի վարչութեան մասին Անգլիական մամուլին յարձակումներուն դէմ Իտալիայի թագաւորին բողոքեց։ Անգլիոյ թագաւորն ալ խորհուրդ տուեր է իր ընդերը իրաւարարութեան ենթարկել։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԸ.—Երեսի. Ժողովին մէջ Հլմտական նախարար Սըր Եակար Վիսընթի մէկ հարցման պատասխանելով, յայտարարեց թէ, Անգլիոյ հանրային պարտքը այս տարուան մինչեւ մարտի վերջը 19 միլիարտ 269 միլիոն 475,000 ֆր. էր։ Անգլեսօէր պատերազմը ծագեցաւ 1899 Հոկտ. 11ին, և չանկան է յիշելու թէ այդ թուականին Անգլիոյ հանրային պարտքն էր 15 միլիարտ 876 միլիոն ֆր.։ Պարտքին այս անագին յաւելումին դուրս, պատերազմը մէկ ու կէս միլիարտ ֆր. նոր տուրքեր ալ պահց, 1900, 1901 և 1902 ին հաստատուած։

ԼԻՆՋԻ ՕՐԷՆԸՐԸ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՅ ՄԷՋ.—Լինչի օրէնքով Միացեալ Նահանգաց մէջ սպանուած կամ չարչարուած քրիստոներուն մասին տարբ. սպասարարութիւնը երթալով ծաւալ կը դտնէ արտասահմանի մէջ, և այս պարագան սկսած է ազդել Միացեալ Նահանգաց հանրային կարծիքին վրայ։ Կ'ըսուի թէ դաշնակցային կառավարութեան և նահանգային կառավարութեանց այս մասին դիմում պիտի ըլլայ վերջ մը տալու համար արդի կացութեան, որ անտանելի կը դառնայ։ Այնքան բարբարոսութիւններ կը գործեն պիտակիները սեւամորթներուն վրայ որ դրագիրները չեն հրատարակեր այլեւս ա՛նքան ճշդութեամբ, եթէ մասնաւոր պարագայ մը չունենան ընթերցողին աչքին առջեւ դնելու։ Կը ծանուցուի թէ Օգս. ամսուն հանդիպով մը պիտի գումարուի Զաթօքուա, Նիւ Եորքի նահանգին մէջ այս բռնի գործողութիւններուն չատած ըլլալուն խնդիրը քննելու համար։

ՍՕՄԱԼԻԼԷՆԻ ԱՐՇԱՒՈՆԸԸ.—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը Սպիտակ Տեղական մը հրատարակեց Սոմալիլէնդի մասին։ Ամփոփուած են Բրիտանական արշաւախմբին նախորդ վերին հրամատար զօրավար Մանինկի հեռագիրները, որոնց տրուած պատասխանները սակայն չկան Տեղեկին մէջ։ Հրատարակուած պաշտօնագրութիւնը 1902 Դեկտ. 23ին ըսկսեալ կը հասնին մինչեւ 1903 Յունիս 29։ Շահեկան է զօրավար Մանինկի ինչ. 19 թուականը հեռագիրը, որ կը բացատրէ թէ ինչո՛ւ բնիկները Անգլիացւոց կողմը չեն բռներ, և Օպիայի ցեղապետը այժ կուգար Սոմալիներու ցեղապետին «բան մը» որուն համար այսօր բանակցուած է նոյն ցեղապետը։—«Բնիկները կը կարծեն թէ մեր արշաւախումբը պիտի չյաղթի, և այս համոզմամբ էր որ Օպպիոյի ցեղապետը մեզի հակառակ վարուեցաւ։ Սոմալիներու ցեղապետին ազդեցութիւնը չատ մեծ է, և իմացած եմ որ բնիկներուն ընդհանուր կարծիքը մեր յաղթութեան հակառակ է։ Հետեւաբար, բնական է որ բնիկները չեն փափաքիր մասնակցիլ գործի մը, որուն վախմանը իրենց կարծիքով անխուսափելի ըլլայ մեզի և զանոնք պիտի մատնէ ցեղապետին վրէժխնդրութեան»

* * * Եկերեն և Մաննինկի զօրավարները հիմա իրենց զօրքերը կը հաստատեն Պոհոթլի և Դամոթի միջեւ Վերին Շէյք ըսուած տեղը։ Հնդկաստանէն ալ զօրք ճամբայ ելած է։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՎԱՆԱԿԱՆՆԵՐԸ.—Մէջցի (Լոռէն) եպիսկոպոս Պէնցէր մերժեր է Ֆրանսայէ աքսորուած վանական միաբանութեանց քանի մը անդամները որոնք իր թեմին մէջ հաստատուիլ կ'ուզէին։ Եպիսկոպոսը յայտարարեր է թէ արդէն բաղմաթիւ վանականներ կան այն թեմին մէջ։ Այն ատեն Ֆրանսայի վանականները խնդրեցին դանել սուժամատչ Մէջ բնակիլ մինչեւ որ Ամերիկա կամ Հայաստան գաղթելու պատրաստութիւն տեսնեն։

ՌՈՒՍԻԱ.—Մովային նախարարութիւնը 3 միլիոն ռուպլ վճարելով գրնեց Օտեսայի չոգենաւային ընկերութեան Թէրսոն և Մոսկուա չոգենաւերը։

* * * Հանրային կրթութեան նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ, այսուհետեւ Ռուսիոյ մէջ մասնաւորներու օտար լեզուներ դասաւանողները պարտաւոր պիտի ըլլան օտար դպրոցներէ իրենց յանձնուած վկայագիրը ունենալ։

* * * Ռուսական երկաթուղիներուն բոլոր ճամբորդի վագոնները ի մտոյ եղեկտրական լոյսով պիտի լուսաւորուին։

* * * Բեթերսպուրգէ կը ծանուցուի թէ նախկին դեսպան Ինոսթիէվ կոմսին շաբաթի գտարանին մահուան վերայ ժամանակ մը ի վեր տարածուած գրոյցները կը հաստատուին։ Ռուսիոյ մէջ շաբաթ արտադրող դասարաններն ամէնէն մեծն է սեւիկ։ Առանձիններու գրաւեր են Բիէվի մէջ կոմսին ունեցած ազարակները։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀՌՈՄ, 1 օգոստ.—Փակարանին մէջ հաւաքուած կարդինալները առատն քուէարկեցին։ Կէս օրին ծխանէն բարձրացող մուխը որոշեց թէ քուէարկութիւնը ապարդիւն եղած է։ Ժամը 4ին երկրորդ մը տեղի ունեցաւ, առանց նորմպէս արդիւնքի, քանի որ ոչ մէկ թեկնածու ձայներու երկու երրորդը առած էր։ Ներկայ կարդինալներուն թիւը 62 ըլլալով 42 քուէ պէտք է ընտրութեան համար։

Լամպրիէօ և Հէրբէօ կարդինալները հիւանդ պատճառ ըլլալով չմասնակցեցան քուէարկութեան։

ՊԵՐԼԻՆ.—Դարձեալ կ'ըսեն թէ, Օգոստոսի մէջսկզբը Լուսաւոր թագաւոր Մարիէնպատ պիտի երթայ, ուր պիտի հանդիպի Վիլհէլմ կայսեր և Ֆրանսայա-Ժոզէֆ կայսեր։ Զրոյց կը շրջի թէ Զարն ալ Հռոմէ դարձին հոն պիտի երթայ։

ՎԻԵՆՆԱ.—Թագաւոր-կայսրը Իշլ մէջ ընդունեց ռուս դեսպան Ս. քարտուղարը, որուն հետ կարդադրեց մանրամասնութիւնները այն սեւակցութեան, զոր պիտի ունենայ Վիլհնայի մէջ, առաջիկայ հոկտեմբերին, Զարին և Զարուհիին հետ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքին վրայ վերաբերեալ ճարտար գործողութիւն մը կատարուելով, քար մը հանուած է։ Այս առթիւ, շաբաթ օր՝ Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Դարբիէլ եպիսկոպոս Ճէվահիրեան և Պատրիարքարան Ս. Գործակատար՝ Արիս էֆ. Ցէսճեան, Ցէնլրի Ցունայ Պատրիարքարանը երթալով, ի դիմաց Տ. Մաղաքիա Ս. Պատրիարքին՝ իշխանակցութիւն յայտնեցին Ամեն. Տ. Եղիազար Պատրիարքին, կատարուած վերաբերական գործողութեան յաջող ելքին համար։

Յետոյ՝ Սինոդի անդամ Տ. Բասիլիոս Արքեպիսկոպոսին—որ Զմիւռնիոյ Ցունայ Մեսրոպեանն է—ալ այս առթիւ այցելութիւն տալով՝ Փոխանորդ Տ. Դարբիէլ Սրբազան և Արիս էֆ. ի դիմաց Հայոց Պատրիարքին, շնորհակալութիւն յայտնեցին Զմիւռնիոյ մէջ՝ Ցունայ Առաջնորդական Փոխանորդ՝ Տ. Ագաթանգեղոս եպիսկոպոսին Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի յուղարկաւորութեան օրը կատարած եղբայրական ցոյցին համար։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ Հօր՝ ձեռքի ասան՝ կողքի արկածով մը չանջատուած էր քանի մը ամիս առաջ, ինչպէս ժամանակին գրեցինք։ Երզնկայի բարեբէր արուեստագէտ մը՝ այս անգամ խիստ նուրբ քանդակներով ու դեղարուեստական սաւաքներով՝ Եփենոսեայ թանկագին Պատրիարքական ասա մը պատրաստած ու մայրաքաղաքս զրկած է, իբր որդիական նուէր՝ մատուցելու համար Ս. Պատրիարք Հօր,

Շաբաթ օր՝ այս գեղարուեստական ցուպը՝ ծանօթ քրոնիկագիր Աբրահամ էֆ. Այվազեանի միջոցաւ մատուցուեցաւ Նորին Սրբազնութեան, որ խիստ գոհ մնալով՝ հրամայեց օրհնութեան կոնդակ մը ղրկել յիշեալ արուեստագէտին զայն քաջալերելու համար։

ՎԱՂԸ՝ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նիստի հրաւիրուած է Իզմիրլեանց գրական Ցանձնաժողովը, որ պիտի գումարուի Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ։

Յետոյ, Նորին Ամենապատուութիւնը Պատրիարքարան պիտի գայ, ուր Կրօնական Ժողովին շաբաթական նստին նախագահելով, օրակարգի խնդիրներով պիտի զբաղի։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ կը գրեն թէ՝ տեղւոյն Պապ. Փոխանորդ Տ. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Գէորգեան, իր ծերութեանը պատճառաւ՝ անկարողութեան մատնուած է և չկրնար պաշտօնավարել, ոչ ալ դարպասակալութեան գլխաւոր պաշտօնը շարունակել։

Այս նամակէն կ'իմանանք թէ, նորընտիր լուսարարապետ Տ. Վահրամ վարդ. Ազարեան բաւական կազդուրուած ըլլալով, տրամադիր է լուսարարապետութեան պաշտօնը ստանձնելու, և քիչ օրէն Երուսաղէմ հասնելու։

ԿԸ ԼՍԵՆՔ թէ՝ Ս. Պատրիարք՝ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի քառասունքին օրը յատուկ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Մայր—Եկեղեցւոյ մէջ, և հանդիսաւոր կերպով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարէ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ ցաւակցական հեռագիր մը ղրկած էր Թընկրը Եավէր բաշայի անոր Տիկնոջ մահուան առթիւ։ Այս անգամ Թընկրը Եավէր բաշա չնորհակալութեան գիր մը ղրկած է Ն. Սրբազնութեան։

Տ. ԵՂԻՇԷ Եպս. Դուրեան որ մայրաքաղաքս եկած էր, վաղը Կրօն. Ժողովոյ նստին ներկայ դտնուելէ վերջ Զորեքշաբթի օր Արմաշ կը վերադառնայ։

ՍՂԵՐԴԻ Առաջնորդ Տ. Փաւէն Վրդ. սովէ առաջ նամակ մը գրելով Ս. Պատրիարք Հօր, կը խնդրէր որպէս զի քանի մը հատ յուսալից պատանիներ Արմաշու Դպրեվանքը ընդունուելով քահանայ պատրաստուին։

Պատրիարքարանէ գրուեցաւ Փաւէն Վրդ.ի թէ՝ Դպրեվանքին մէջ հիմակուհիմայ տեղ չկայ։

Տ. ԴՆԻԷԼ ՎՐԴ. Գալէմքեշեանի Մշոյ Պատ. Փոխանորդ ընտրելը հեռագրաւ հաղորդուեցաւ Մշոյ Առաջնորդարանին, յանձնարարուելով որ Խորով Վրդ. Պէշրիկեան ապահ հոն մինչեւ Նորընտիր Պատ. Փոխանորդին ժամանումը։

ԱՐՄԱՇՈՒ Դպրեվանքին ուսանողները հոկտ. թեամբ Տ. Գարեգին Վ.ի, շրջակայ գիւղերը պիտի երթան օգտակարութեան համար։ Իսկ սարկաւագները արձակուրդի օրերնին պիտի անցնին Պարապակի մէջ։

Արմաշու Դպրեվանքին եկեղեցական տիրացու Միհրան Փափազեան որ բարեսէր անձի մը նուէրով գեղեցկացուած վերանորոգած էր նոյն եկեղեցւոյ բանկալը, հիմայ ալ կ'աշխատի, զարձեալ նուիրատուութեամբ, եկեղեցիին ապակեայ դուռ մը չինել տալ։

ԿԻՏԻՌ-ԲԱՇՆԱՅԻ առժամեայ քարոզիչ Տ. Դանիէլ Ծ. Վրդ. Յակոբեան, երէկ չատ գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ նոյն եկեղեցիին մէջ, կրթութեան և դաստիարակութեան վրայ։ Հայր Սուրբը ի վեր հանեց այն բազմատեսակ օգուտները զորս կուտայ մասնաւոր դաստիարակումը, և դաստիարակութեան՝ այժմու ժամանակներու, հայի պայքարին սա սուր հանգամանքներու մէջ անհրաժեշտութիւնը, իբր մարդ ապրելու համար։ Համակրելի քարոզիչը այս դրական բացատրութիւններէն ետք անդամ արդի թաղ. Խորհուրդին գործունէութեան, որ գնահատելի ջանքերով կ'աշխատի այս տարի մասնաւոր, դպրոցին նոր թիւ մը տալ, կարելի եղածին չափ կարող անձեր ընտրելով իրը ուսուցիչ։ Թաղ. Խորհուրդը, որ այս առթիւ թաղեցիներուն չնորհաւորութեանը արժանի է, ըսաւ, իրեն օժանդակ ունի նաեւ դպրոցի գործերուն մէջ, կրթական Մասնախումբ մը, կարող և աշխատասէր երիտասարդներէ բաղկացած։ Հետեւաբար, եղրակացուց Տ. Դանիէլ Վարդապետ, ամէն ձեռնտուութիւն պէտք է ըլլայ թաղեցիներէն, քաջալերելու և լաւ դիրքի մը հասցնելու համար Մեսրոպեան վարժարանը։

ԲՆԻԿ Երզնկացի, Վարդան Գ. Բրուսեան տասնչորս ամեայ պատանին, որ իր նախնական ուսումը առած է Երզնկայի Եղնիկեան վարժարանին մէջ, իր յաստ. աշխատասիրութեամբը, ուշիմութեամբը ու պարկեշտութեամբը՝ միշտ առաջինը հանդիսացած է իր ընկերակիցներուն մէջ, և միշտ սիրուած է իր ուսուցիչներէն։ այս անգամ, Տեղւոյն Առաջնորդին հետ Պոլիս եկած է բարձրագոյն վարժարան մը մտնելու փափաքով։ Պոլիս, մէկ քանի օրերու մէջ՝ գծագրած է ճարտարարուեստ՝ երկու կանոնն կտաւ ամերիկանի վրայ, ամբողջ Ափրիկէի քարտէսը, որ իր տեսակին մէջ գնահատելի գործ մըն է։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ Հայ Գաղթականութեան յարգուած անդամներէն Տօքթ. Գ. Ալանեան Էֆէնտի առջի օր մայրաքաղաքս ժամանեց և Բերա Օթել տը Լոնտրը իջեւանեցաւ։ Ցարգելի Տօքթէօրը իր արհեստին մէջ ունեցած հմտութեամբ մեծ հռչակ հանած է Սելանիկի մէջ, որուն Հայ-Մատուռին շինութեան նպատակներէն եղած է։

ԱՐԱՊԿԻՐԻ առաջնորդ Տ. Մուշեղ Ծ. Վ. Ծուլիս Շի (Բ.) կէս օրին Պոլսէն Իզմիրի կայարանը ժամանեց, ուր կ'ըսդասէին իր հայրն ու պարագաները։ Ողջագուրուելէ ետք՝ ուղղակի Վանք. Միութեանցրրի Բեռաիմ պէյի այցելեց Տ. Մկրտիչ Հօր հետ և կէս ժամ տեսակցեցաւ։ Յետոյ Առաջնորդարան երթալով՝ ի բացակայութեան առաջնորդ Հօր և Փոխանորդին՝ իր այցաքարտը ձգեց հոն և նոյն իրիկուն Արալանպէկ դնաց մինչև շաբաթ փոխադարձ այցելութիւններ կատարելով։

Կիրակի առտու, Վարդավառի սուրնին պատմական նկարագրութիւնը ընբռնելու Ճաշու Դրքին ատեն, և հետզհետէ պերճ ու հոյակապ հոգեհաճոյականի մը վերածեց՝ յենլով միշտ «վեր ելէ՛ք մի՝ վախնաք» Յիսուսեան քաջալերիչ խօսքին։ Պատարագէն ետք Ն. Սրբութեան մէջ հոգւոյն համար հանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ ամբողջ ժողովրդեան ներկայութեանը։ Կիրակի ցերեկին ևս կանոնց Լսարանը այցելեց ու քաջալերեց։

Տ. Մուշեղ Վ. Գ. օր Օվանքդ անցնելով Գարեգին Վ.ի հետ եկեղեցի ելնելու և Տաճկերէնի քննութեանց նախագահելու։ 10 վարիկեան վերջ Պարապակ գնաց։ Քննութիւնները բաւական լաւ անցան չնորհիւ Պ. Վանանի ժամկոչեանի։ հանդէսը ամենայն Չի կերարին պիտի կատարի՝ առանց չրջանաւարտ տալու այս տարի, կ'ըսէ մեր թղթակիցը։ Վեհ

ԱՅԼԱԿՍԵՐՊՈՒԹԵՆՆ ամէնը՝ Ցուլիս 13ին՝ արժանավայել չքով կատարեցան Պալըքէսիրի մէջ, —կ'ըսէ մեր թղթակիցը։ — արարողութեանց ներկայ գտնուելու համար երկու ժողովրդն առատ բազմութիւն մը խնամած էր, և տաճարին խորանները փայլուն կերպով զարդարուած էին։ Ժամերգութիւններուն յուզիչ շեշտերը և երգեցիկ ողջոյնց գեղեցիկ և միաձայնն զանակը հաճելի տպաւորութիւն մը ընբռնեցին ներկայ հաւատացեալներուն վրայ, պատարագիչն էր Տ. Ղեւոնդ ք.ն. Կամսարական։

Ճաշու դիրքէն առաջ ծաղկեայ փիլոնակիր Սրբ. Տ. Նշան ք.ն. Բարեկամեան, բեմ եկաւ և իր պերճախօս բեմախօսութեամբ առաջ պատանի տաղերգն լեղուով սահուն քարոզ մը խօսեցաւ, բացատրելով օրուան ամենն նշանակութիւնը, և Օգոստ. Կայսեր թանկագին կենաց մաղթանքներով վերջացուց, կէս ժամուան ատենաբանութիւնէ մը վերջ։ Վիճակիս նախկին առաջնորդ ալեզարդ և ծերունի Գեր. Տ. Տիմոթէոս եպսկ. Սամբիկեան, որ ամենայն 11ին քաղաքս ժամանած էր, իր անձնական տարաբութեան պատճառաւ չկրցաւ նախագահել արարողութեանց։

ԵՐԷԿ Իւսկիւտարի Երանուհեան և Սալմանեանոցի վարժարաններուն մանկապարտէզի հանդէսները տեղի ունեցան պատշաճ հանդիսաւորութեամբ, ուսուցչական մարմնին, քահանայից դասուն և ծնողաց ներկայութեանը։

Ուրախալի է որ մանկապարտէզի դրութիւնը հետզհետէ կ'ընդհանրանայ թաղերու մէջ և աշակերտներն ալ ըզգալի յառաջդիմութիւններ կը ցուցնեն տարուէ տարի։

ՀԱՑ—ՀՌՈՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ. — Երէկ կէս օրէն Ձ½ժամ առաջ Բերայի Հայ Հռոմէականաց Ս. Աստուածածին եկեղեցիին մէջ Լէոն ԺԳ. Պապին հոգւոյն համար Պատարագ մատոյց Հայ—Հռոմէականաց Կ. Պատրիարք Տ. Էմմանուէլեան Սրբազան։ Պատարագէն ետք հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարուեցաւ։ Դասին մէջ կեցած էր պապական նուիրակի փոխանորդ Տ. Գորկոմանէրօ, շրջապատուած արքեպիսկոպոսներէ և վարդապետներէ։ Իսկ պատուոյ տեղ մը կը գտնուէր, ֆրանսական դեսպանին ներկայացուցիչը, զինուորական կցորդ, հրամանատար Տիրոն՝ համադգեստով։ Նաեւ մայրաքաղաքիս Հայ-Հռոմէական եպիսկոպոսները, ժողովրդապետները, Կրօն. միաբանութեանց պետերը և հասարակութեան երեւելիները ու ժողովրդեան մեծ դասակարգէն խուռն բազմութիւն մը։ Ներկայ էր այս հոգեհանգստեան պաշտօնին որ մեծ հանդիսաւորութեամբ կատարուեցաւ։

Կ. Պատրիարք Տ. Էմմանուէլեան Սրբազան օրեր առաջ հրամայած էր ամէն պատրաստութիւն տեսնել, արարողութիւնը կարելի եղածին չափ փառաւոր ու վայելուչ ընելու համար։

Ամէն կողմ հրատարակեր զրուած էին և Ս. Աստուածածին եկեղեցին լուսազարդուած էր սուգի նշաններով։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

1 Օգոստոս 1903

Ֆրանս. 3% 3% Français)	98 07
Ըէժի (Tab. Turcs)	402 —
Դենոլիա (R. Turque D.)	32 45
Երկաթուղի (Lots Turcs)	130 25
Պանգ Օթթ. (Banque Ott.)	590 —
Թրանսվալ (Transvaal)	93 —

ԹԷՎԱԾԻՀԱԹ

Խարիճիյէ նեղարկեթը ճէլիկեի գաղէմ մախսուարնա մէմուր սատէթլու Ֆուատ պէյ էֆէնտի, իրավէի մէմուրիյէթ օլարագ Մապէնը Հիւսայն ճէնապը Միւլիւքանէ միւթէրիմի սանի մուավինլիկինէ թային պույրլիմուշ տուր։

ՇԷՖԱԳԱԹ

Սալթանաթը Սէնիյէնին բեթիրսպուրկ սէֆիրը քէպիրի տեվվէթլու Հիւսնի փաշա հազրէթլերինին զէվճէթ ըֆիֆէնտիս Զէօհրա հանըմ էֆէնտիյէ սիրինճի բիւթպէյէն Շէֆիգաթ նըշանը Հիւսայնը իհսան պույրուլմուշ տուր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՅՍ. ՀՈԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ իր Կայս. բարեւները հաղորդել տալ, և մասնաւոր պաշտօնատարներով որպիսութիւնը հարցնել Կայս. մասնաւոր թիկնապահ զօր. Ֆէչիմ փաշայի, որ քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ է։

—Վեհ. Սուլթանը խիստ ալով Ցուցոց Պատրիարքին հիւանդութիւնը եւ վիրաբուժական գործողութեան մը ենթարկուիլը, բարեհաճեցաւ Ն. Սրբազնութեան որպիսութիւնը հարցնել Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Ճէվատ պէյը ղրկել տալով։

ԹՈՒՐՔԻԱ եւ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. — Յունաստանի Երկիրս թագաւորը, Էքզէ-Պէն չմեկնած, հեռագիր մը ուղղեց Վեհ. Սուլթանին, իր շնորհակալութիւնը յայտնելով այն սիրալիր ընդունելութեան համար, որուն արժանացաւ որդին՝ Բրիսթոֆորոս իշխանը Պոլսոյ մէջ, և այն համակրական մեծարանքներուն համար՝ որոնց Ն. Վեհափառութիւնը ցոյց տուաւ հանդէպ Յունաստանի արքայական գերդաստանին։

Վեհ. Սուլթանը սիրալիր հեռագրով մը պատասխանեց Հելլէն թագաւորին։

ՊԵԼԿՐԱՏԻ Օմմ. դեսպան Ֆէթհի փաշա, առջի օր Բէյթէր թագաւորին ներկայացաւ և իր յանձնարարագիրները մատոյց։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆերտինանտ իշխանը Վիեննա հասաւ և անկից, մօրը հետ (Միւրանեի) Հունգարիա մեկնեցաւ։

—Պուլկարիա որոշեց մէյմէկ գործակալութիւն հաստատել Հռոմի, Լոնտոնի և Աթէնքի մէջ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մաքսատան մթերատոները փոխով նորոգել հրամայեց Կայս. Իրատէ մը։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ.—Վիեննա 16.—Սեպտեմբեր հեռագիր մը կ'ըսէ. «Տեղիս ոստիկանութիւնը զեկոյց մը ստացաւ այսօր թէ, Պորիս Սարաֆով և Պուլկար ապայ մը, որոնք խուսափարներու խումբին են, Պելկրատէ գալով սահմանագլուխը անցած են։ Ոստիկանութիւնը այդ մասին տեղեկութիւն տուաւ հեռագրով ներքին գործոց նախարարութեան, արտաքին գործոց նախարարութեան և սահմանագլուխի բոլոր կայաններուն։ Կէս օրէն ետքը հեռագիր մը հաղորդուեցաւ բոլոր կայաններուն, հրամայող որ, ձերբակալուի Սարաֆովը իր ընկերոջը հետ։»

—Կրաւագործի մէջ, աւազաններու հետ ընդհարման միջոցին քաջութիւն ցոյց տուող զինուորներու շնորհուած իֆթիխարի չքանշաններուն հանդիսաւոր բաշխումը տեղի ունեցաւ անցած Բ. օր Սելանիկի մէջ։

—Ընդհ. քննիչ Հիլմի փաշա, քննական պատգամով հասաւ Իզմիրէ։ Այցելեց բանտերը, դատարանները, քաղաքապետական պաշտօնատունը, չնուած և չնուելու վրայ եղող կամուրջները։ Շրջակայ ագարակներն ալ երթալով, Դատապարտեալներուն մօտ տիպարաբարակի մը հաստատման պէտքը տեսաւ։

—Սուլթանիէ վարժարանը ընդունելիք 13 ուսման տղոց ընտրութիւնը կը կատարուի Սելանիկի մէջ։

—Իբէքի ոստիկան-զօրաց վերակազմութիւնը աւարտեցաւ։

—Սելանիկի զեղման հիւպատոս Մ. Ֆոն Վէրնէն, պաշտօնատեղին հասաւ և այցելութիւններ փոխանակեց կուսակալին հետ։

—Վիճակագրութեան մը համաձայն, 15 տարուան մէջ, Սելանիկի նահանգին բնակչութիւնը 122604 հոգի աւելցած է։

—Թագաւոր Բիսկիւլեան էֆ. բաղդքած ըլլալով ընդհ. քննիչին, Գոտոֆայի հանքային ճարտարդէտ Արամ էֆ.ի մէկ զեղծումին համար, ընդհ. քննիչը պաշտօնանկ ըրաւ Արամ էֆ.ն։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ մէջ, առաջիկայ Օգոստ. 19ին բացուելիք Քաղաք. Բժշկական վարժարանին ծախքերը հոգալու, ուսուցիչներուն ու պաշտօնեաները ընտրելու համար, կրթական նախարարութեան մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ՏԱՐ-ԻԷԼ-ԽԱՅԻՐ.—Կրթական նախարար Հաշիմ պէյ առջի օր Տար-իլ-Խայրի չէնքը այցելեց և քննութենէ մը անցուց։

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻ հրամանատար Թէվֆիք փաշա, Բաւէնէն Էրզրում ժամանեց։

ՔՈՒԱՏԻ մէջ զօրանոց մը պիտի շինուի տեղական հանգամանակութեամբ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ.—Հրահանգ արուեցաւ որ, բժշկական վարժարաններու ուսանողները արժանաւոր և պատուաւոր ըլլան՝ և մինչեւ որ դպրոցական վկայական մը չստանան, ու մրցման քննութիւն չանցնին, չընդունուիլ։

ՎԱՐԺԱՊԵՏՍԱՆՈՑՆԵՐ պիտի բացուին այն նահանգներուն մէջ ուր չկայ ցարդ։ Կրթական նախարարութիւնը որոշեց 14 վարժարաններ հաստատել Անատոլուի մէջ։ Բացումները Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան տարեդարձին օրը պիտի կատարուին։

ԲԱՂԹԻԱՅԻ հասարակութենէն 10 տղաք պիտի ընդունուին Սուլթանիէ վարժարանը և Տար-Իլ-Խայր, Կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ԳՈՆԻԱ-ԷՐԻՑԼԻ Ֆէթֆի փաշայով աւարտման համար անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք առնուած են։ Ցոյս կայ որ մինչեւ Մայիս, գիծը Դամասկոս հասնի։

ԲԵՐԴԻՐԸ. — Սպարապետութեան հրամանով, բոլոր զօրաբանակներուն մէջ զինուորական յատուկ յանձնաժողովներ պիտի քննեն բերդերը, որպէսզի որոշեն թէ որո՞նք զինուորական կարեւորութիւն չունին այլ եւս և հնութեան կարգ անցած են։ Տեղեկագիրները քարտէզներուն հետ պիտի ղրկուին Սպարապետութեան։

ՌՈՒՍ դեսպան Մ. Զինովիէվ ուրբաթ օր պատրաստ մը կատարեց Ռիվայի մէջ և գեղեցիկ վրայէն նաւակով բարձրացաւ մինչեւ Պուրգանէ։ Հրաւիրուած էին բոլոր դեսպանատան պաշտօնեաները։ Իրենց կիներով։

Մ. ԿԱՍԹՕՆ ՕՊՈՒԱՆՕ և տիկինը, շաբաթ օր Պոլիս հասան Արեւ. ճեպընթացով։

—Հրամանատար Պէրժէ ալ Եշ. օր Պոլիս կը հասնի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին ի նպաստ Աղեքսանդրիոյ մէջ, Ահմէտ Թալէաթ փաշա 125 ոսկի նուիրեց։ Նաեւ յանձնախումբ մը կազմուեցաւ հոն, քանի մը իսկամ բարձրաստիճան անձնաւորութեանց տիկիններէն։

ԳԱՍԲԷՏՕՅԻ հրապարակը, Ազիզիէ զօրանոցին դէմի պտղավաճառի խանութը փլցուելով, քարաշէն մզկիթի մը սկսած է շինուիլ, կայս. Իրատէով։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը ծանոյց ամէն կողմ թէ, Երկրագործական Պանքաներու ունեցած իրենց պարտքը որոշեալ ժամանակին չվճարող պարտաւորներուն զրկուելիք ծանուցագիրներէն, բացի բարպանի վարձքէն, ոեւէ ուրիշ ծախք ու վարձք պէտք չէ գանձել։

ՕՈՅՆ ԲԱՐԵՐԱՐ.—Բնիկ Սելանիկցի յոյն մը, որ աղքատ վիճակի մէջ Մալթա դացած ու տակաւ առաջնանալով 100000 անգլ. ոսկիի հարստութիւն մը դիզած էր, իր բոլոր հարստութիւնը կտակած էր Սելանիկի մէջ որբանոց մը հաստատելու։ Այդ որբանոցին չէնքը աւարտած ըլլալով, բացումը պիտի կատարուի Վեհ. Կայսեր Գահակալութեան տարեդարձին օրը։

ՋԲՕՍԱԿԱՆ.— Զիարշաբ մը պիտի կատարուի Օգոստ. 15-20 (Ն. Տ.) Պէօյիւրադէրէի մօտակայ դաշտերուն մէջ։

—Ս.յ-Սթէֆանոյի Եօթ Դիւքերն առագաստաւոր նաւերը ելլն. փորձեր կը կատարեն այն նաւարշաւին համար, որ տեղի պիտի ունենայ Վեհ. Կայսեր Գահակալութեան տարեդարձին օրը։

ՄԱՀՄՈՒԴԱԿ.— Անցած չաբթու Պզայ և շրջականերուն մէջ մուտն 191 հոգի, որոնց 122ը իսլամ են, 58 քրիստոնեայ և 11ը հրեայ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ

ԴԵՂԱԳՈՐԾԻ ՄԸ ՍԿԱԼԸ

ԵՒ

ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԷՖ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ ՀԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Նախընթաց օր, Բնագիտութեան հանրածանօթ ուսուցիչ Իգնատիոս էֆ. Մուրատեան, առաւօտուն կանուխ երբ Ուսուցչաց Քնիչ Ճանձնաժողովին անդամակցելու կ'երթար, ժամանակը տակաւին կանուխ ըլլալով, Գուսթաբաշի Եօգուլու բնակող, Կեղրոնական վարժարանի Լնդհ. Հակոբ Բարունակեան էֆ.ի կ'այցելէ։ Հոն երբ կը տեսակցէին իրարու հետ, տանը մէջէն յանկարծ ոռսկալի ձայներ և աղէկիդիկ հառաչներ կը լսուին։ Երկու ուսուցիչները անմիջապէս սենեակէն դուրս կ'ելլեն իրողութիւնը հասկնալու համար, և կը տեսնեն թէ միւնոյն յարդարաժեղին մէջ բնակող փերեզակ կարապետի աղջիկը, 17ամեայ Օր. Զարդարն էր պատահողը։ Օրիորդը բաւական ժամանակէ ի վեր սոսմոքի և rումաթիզմի հիւանդութեամբ կը տառապէր. տանը բժիշկը երկու դեղ կուտայ աղջկան, մին օրական՝ սոսմոքին համար, և միւսը՝ ռումաթիզմին համար՝ ամոնեակով բաղադրութիւն մը, զուրսէն գործածելի, որուն պիտակը սխալմամբ «ներսէն գործածելի» էր։ Աղջիկը այ, վերջին չիշը կը ըլլայ, և ամենայնքին կծու հոտին պատճառաւ չուզեր խմել. սակայն հօրը սարսափին վրայ ակամայ կը սարսռի խմել։ Հէդ աղջիկը քիչ վերջը կը սկսի ներքին մորմոք մը ըզգալ, և անմիջապէս կծու ձայնով մը կը պոռայ. «Կը մեռնիմ կոր, ազատեցէ՛ք զիս»։ Իգնատիոս էֆ., որ հմուտ է նաև տարրաբանութեան, չիշը քննելով կը հասկնայ ամոնեակի բաղադրութիւն մը ըլլալը և իսկոյն կը սկսի անմիջական դարմաններ ընել՝ խմցնելով անոր թթուներ, լիմոն, մածուն և այլն։

Նոյն միջոցին աղջիկանը հայրը, կարապետ աղա, մօտակայ Թիթոսի դեղարանը կը դիմէ,—ուր չունուած էր նաև դեղերը—օգնութիւն մը խնդրելու։ Այս վերջինը քանի մը հակիթ առած կ'ուզայ աղջիկանը կերցնելու համար։ Մուրատեան էֆ. կ'ընդդիմանայ դեղագործին հրամանքը եղող հակիթը կերցուելու և իր իսկ ձեռքով կը դարմանէ տարաբախտ աղջիկը, կաթով փսխել կուտայ և բժիշկ մը, դեղագործ մը աւելի ճարտարութիւնով կ'աղատէ տարաբախտ Զարդարը սարգ մահուանէ մը։

Եթէ նոյն օրը Քնիչ Ճանձնաժողովը չի գումարուէր, և մանաւանդ եթէ Մուրատեան էֆէնտի չայցելէր Բարունակեան էֆէնտիի, ապահովապէս տան և եօթամեայ հէդ Օր. Զարդար կարապետեանը սոսկալի մահով պիտի մեռնէր... Թիթոս դեղարանին վարիչին հրահանգին համաձայն։

ԵՐԻԿՈՒՆՆ ՏԵՂԱՏԱՐԱՓԸ. — Երկար ատենէ ի վեր Պոլսոյ մէջ սիրող սոսկալի տաքերէնամէն մարդ կը դանդատէր. այսպէս էր նաև չաբաթ օր. բայց ահա, կիր. առաւ. երբ ամէն մարդ աչքը բացաւ, տեղատարափ մը տեսաւ որ փողոցները կը մաքրէր։ Տեղատարափը աւելի չտեսաւ. հնդեղներ սկսան վազել փողոցներէն, և տանիքները սկսան կամաց կամաց տեղի տալ ջուրի հոսանքին, որ չատ մը տուներու մէջ մինչեւ սենեակները թռնէց։ Տափարակ կեդրոններ, ինչպէս Պալըզ Բազար, Պահէք Դարսը, Դալաթիա եւն. լիճերու վերածուած էին և մէկ կողմէն միւսը չալակով կ'անցնուէր Դաքտիաշայի և ուրիշ անցերու հեղեղատները յորդեցան, ողողելով շրջակայ շէնքերը։

ԿԱՏՂԱԾ ՇՈՒՆ ՄԸ առջի օր Բերա Ֆէրիգիւղի մէջ խածաւ երեք աղաք, Ժողովի, Միհրան և Եանի անուններով։

ՍԻՐԱՀԱՐ ՈՃԲԱԳՈՐԾԸ. — Զրաւմաւ Մուսթաֆա Ժամանակէ մը ի վեր սիրահարած էր Սամանթիա, Եէնի Մահալլէ, Հաճի Թիմուր փողոցը բնակող Հայ աղջկան մը, որ երես չէր տար ա՛նոր։ Սիրահարը ուզեց վերջնական գոյն մը տալ իր սիրոյն ձայնին։ Դրլուխը ազէկ մը տարքնելէ ետքը, առջի իրիկուն գնաց դուռը զարնել Հայ աղջկան, որ բնականաբար չբացաւ դուռը։ Ասոր վրայ Մուսթաֆա մէկ կողմ քաշուեցաւ և կանգներ պատին լեզուին տակ։ Ներսիդին ինչ որ կար դուրս թափեց, պատաճ, անպատաճ։ Անհանութեան կ'երթար ալ, որով աղջկան ծնողքը պատուհանէն դիւրապատկը կանչեցին։ Գիշերապահ Հաճի Տէմիր եկաւ, ուզեց ձերբակալել այս յանցաւոր սիրահարը, որ դաշոյն մը հանելով անոր թեւին միսեց։ Գիշերապահը դառնալանը բարձրացուց, բայց մարդը երկարդ հարուած մը ևս մեռց Հաճիին կողը, զայն գետին փռելով։ Մուսթաֆա փախաւ։ Իսմայիլ անուն մէկը որ հոն էր, սկսաւ հետապնդել զայն. մութ գարձուածքի մը առջեւ, ոտքագործը կեցաւ և զինքը ետեւէն դողը յանկարծակիի բերելով զայն ալ գետին տապալեց դաշոյնի հարուածով մը։ Մուսթաֆա նորէն փախաւ. այնքանքը ազատ կը կա՛ծ ը երբ անոր դէմը ելաւ Թագին երիտասարդներէն Անկելիքի անուն Ցոյն մը, որ գիրկ գիրկի կռիւ մը եաբ ոճրագործին հետ, զայն չլսաւեց և ոստիկանութեան յանձնեց։ Անկելիքի ալ ձախ յանքին վրայէն վիրաւորուեցաւ։ Վիրաւորեալներուն վիճակը ծանր ըլլալով հիւանդանոց տարուեցան։

ԹՈՒՂԹԻ ԴԱՏ ՄԸ.—Թղթավաճառ Հաճօրլօ, դատ բացած էր առեւտրական դատարանին առջեւ. fonքանիհնուբոլիս Ցունարէն Թերթին Տնօրէն Մ. Նիքոլայիսիսի դէմ, ըսելով թէ թուղթ տուած էր անոր և դրամ չէր դանձած։ Տնօրէնը առարկած էր թէ Առեւտրական դատարանը իրաւասութիւն չունէր այդ դատը նայելու քանի որ լրագրող մը վաճառական չէր։ Խնդիրը Վճռաբեկ Ատեանին յանձնուած էր։ Ատեանը նկատելով որ, իրա՛ւ է թէ թերթի վարիչ մը վաճառական չիրնար սեպուիլ, սակայն Տնօրէնն ալ, թուղթ դնելով և զայն յետոյ թերթի ձեւով ծախելով առեւտրական գործ մը ըրած կ'ըլլայ, հաստատեց թէ, այդ տեսակ գործ մը դատելու կարող են առեւտրական դատարանները։

«ՎՕՐՎԱՐԶ» ՇՈԳԵՆԱԻՐ.— Լոյսի տակ հրատարակուեցաւ «Վօրվարձ» շաբաթաթերթը, որ Բրէվէզայի մօտ խրած էր, անկարելի եղած է ազատել և բոլորովին կորսուած է։ Նաւին ապրանքները և կահ ու կազմածը ազատուած են։

ԾԱՆՐՈՒԳԻՆ ԾԽԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Գերման զօրավարապետ Պ. Վանկէնհայմ, անցած օր, Թարապիոյ դեսպանատան քարտիզը հրած տուն, ծովը ձգեց ակնարկուելիք ծխատուփ մը որ 1700 ոսկի կ'արժէր, և որ հակառակ խոստովանութեանց չգտնուեցաւ։ Թարապիոյ ոստիկաններէն Հալիմ էֆ. իմանալով, հետեւեալ առաւօտ նոյն տեղը ծովը մտաւ և գտնելով ծխատուփը, խնդրեց Պ. Վանկէնհայմի յանձնեց։ Պատանը չատ գոհ մնալով ուզեց 15 ոսկի պարգեւ տալ, սակայն ոստիկանը չնորհակալ ըլլալով չընդունեց։ Պէշիքթաշի գրամատատար Հաճի Հասան փաշա Գ. կարգի գոմիսէրութեան բարձրացուց այդ ոստիկանը։

ՄԵԾ ՀՐԴԵՀ. — Ահռելի հրդեհ մը ծագեցաւ անցեալները Ատանայի Իչիլ գաւառակին Էրմէնէք արուարձանին մէջ։ Հրոյ ճարակ եղան 400է աւելի խանութ, 2 խան, մէշիտ մը, մզկիթ մը և 60 տուն։ Հակառակ օգնութեանց հրդեհը չմարեցաւ ուժգին հովին պատճառաւ։ Իչիլի կառավարիչը հոն փութաց։ Էրմէնէք քաղաքը գաւառին կեդրոնն է, Աք-Զայի դաշտին մէջ կը գտնուի և մօտ 4000 բնակչութիւն ունի։

—Նոյնի գիշեր հրդեհ ծագեցաւ Սկիւտար, Իսմանիէ, Թազապետական պաշտօնական Լութֆի էֆ.ի տունէն և միայն այդ տունը այրեցաւ։ Լութֆի էֆ.ի կինը հալիւ կրցաւ ազատուիլ բոցերէն, որոնք զայն շրջապատած էին։

—Հրդեհի սկզբնաւորութիւն մըն ալ տեղի ունեցաւ առջի օր, Գասըգիւղ, Բաբա-Եանի Պաղչէին, ոսկերիչ հանգուցեալ Գարեգին ազայի այրին, Տկ. Ազատիի բնակած տունէն։

ԿԵՂԾ ՄՆԱՑԿ.—Էսթրնէ հաստատուած արտիքի վաճառական Բաֆայէլ Թօլիտօ կեղծ մանկութիւն հոչակած ըլլալով, Եղեռնագատ Ատանը 3 տարի թիապատութեան դատապարտեց զայն։ Այս վճիռը վաւերացուց նաեւ Վճռաբեկ Ատեանը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԶԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՔՕՆՍՈԼԻՏԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	34.34½
Ամենէն բարձր գինը	34.37
» վար գինը	34.27½

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	126.⅝
Երէկուան բարձր գինը	127.
» վար »	126.⅜

Ատամնարոյժ Ա. ՍԲՎԱՃԵԱՆի ազդը կարդալ Դ. էջը։

ՐՈՒՄԷԼԻ ԾԼՄԷՆՏԸՖԷՐ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ

201 ԻՆՃԻ ԳՈՒՐԱ ՔԷՇԻՏԷՍԻ—1 ՕԳՈՍՏՈՍ 1903

Նումէրօ	Ֆրանգ	Նումէրօ	Ֆրանգ	Նումէրօ	Ֆրանգ	Նումէրօ	Ֆրանգ
1775489	600000	1233434	3000	86978	1000	305968	1000
1911636	60000	1305821	»	1267401	»	1334450	»
1673666	20000	3390	»	244280	»	1254775	»
1724205	»	1746147	»	435626	»	1916397	»
214683	6000	1514490	»	1804112	»	1968187	»
1777792	»	1393413	»	865155	»	865153	»
985477	»	797253	»	1697172	»	392352	»
939891	»	1572955	»	1899212	»	258692	»
1355085	»	1698779	»	1668544	»	828257	»
150904	»	1334449	1000	251257	»	1754497	»
745007	3000	210896	»	1254774	»	1305822	»
1430122	»	107538	»	828259	»		
1746146	»	1838344	»	777086	»		

800 ԱՄՕՐԹ ԴԱԶԱՆԱՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐ

3386— 90	368656— 60	868981 — 5	1267402 — 5	1642856— 60
9526— 30	392351 — 5	874046— 50	1271451 — 5	1645966— 70
52421— 5	404366— 70	878796—830	1276686 — 90	1651321— 5
55731— 5	429636— 40	879946— 50	1292011— 5	1659471— 5
76176— 80	435627— 30	886991— 5	1288636— 40	1660866— 70
78681 — 5	446261 — 5	888741— 5	1305823— 5	1668541— 5
86196—200	449556— 60	889346— 50	1308726— 30	1669881— 5
86976 - 80	455946 - 50	912201— 5	1334446 — 50	1673667— 70
90496 - 500	483126 — 30	916466 — 70	1355081— 5	1674881— 5
105686— 90	487561— 5	939892— 5	1364826— 30	1697171— 5
107536— 40	522716— 20	961326— 30	1370731— 5	1698776— 80
150901— 5	529876— 80	965726— 30	1379161— 5	1708346— 50
171846— 50	534411 — 5	977976— 80	1393411— 5	1715776— 80
192336— 40	585366 — 70	985476 — 80	1401031— 5	1724201— 5
210897—900	595456— 60	988486— 90	1415296—300	1746148— 50
214681— 5	597471— 5	998481 — 5	1430121— 5	1754495—500
215136— 40	628031— 5	1041861— 5	1462066 — 70	1775486 — 90
221916— 20	628486— 40	1045126— 30	1490671— 5	1777791— 5
223066— 70	671196—200	1055226— 30	1509996-1000	1804111— 5
235416— 20	682786 — 90	1056681— 5	1514486— 90	1810616— 20
241961— 5	684671— 5	1068891— 5	1516571— 5	1813876 — 80
244276— 80	687391— 5	1081851— 5	1518121— 5	1820756— 60
251256— 60	689636— 40	1113626— 30	1518876— 80	1838341— 5
252246— 50	725566— 70	1129651— 5	1538726— 30	1859701— 5
257046— 50	745006— 10	1131721— 5	1554881— 5	1862706— 10
258531— 5	745791— 5	1134681— 5	1563236— 40	1896216 — 20
258601— 5	746881— 5	1143541— 5	1572951— 5	1899211— 5
258691— 5	757436 — 40	1147986— 90	1581581— 5	1899936— 40
281286— 90	777087— 90	1208011— 5	1616656— 60	1905086 — 90
305421— 5	779021— 5	1213351— 5	1625996-6000	1911637 — 40
305966— 70	797251 — 5	1230436 — 40	1628581— 5	1916396 — 400
316001— 5	816051— 5	1233431— 5	1634371— 5	1920131— 5
317186— 90	828256 — 60	1248231— 5	1638891— 5	1957726— 30
367031— 5	865151— 5	1254771— 5	1640421 — 5	1968186— 90

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՂԻՆԱՊ

ԷՄԻԼ ԶՈՒԱ

ԻԳ.

Ինչպէս որ ծեր Միչօ կը յուսար, Թերէզի ու Լօռանի ամուսնութեան աշխատելով, հինգշաբթի երեկոյթները վերսայան լրենց երբեմնի զուարթութիւնը հարսնիքին յաջորդ օրէն սկսաւ։ Բաքիլի մահէն ի վեր հրաւիրեալները վախնալով կուգային այս սուգի տունը։ Այն մտածումը թէ խանութին դուռը փակուելու պիտի զոցուէր իրենց առջեւ, կը թեղդէր Միչօն ու Կրէվէն, որ զգուշութեամբ և անամանական յամառութեամբ կը կատարէին իրենց սովորութիւնը։ Անհանգիստ եւ քաղցր երեւոյթով մը կուգային խանութ, ամէն անգամ կրկնելով թէ, այլեւս չպիտի գային գուցէ։ Տարի մը ամբողջ այս վախերը ունեցան, չհամարձակեցան տարերներն երկնցնել եւ խնդալ Տիկ. Բաքէնի արցունքներուն և Թէրէզի լռութեան դէմ։ Այս անոյշ պարագաներուն մէջ էր որ ծեր Միչօի եռանդութիւնը ակրական հարուած մը տալու մղեց զայն, խեղդուելին այրին ամուսնացնելով։

Ամուսնութեան յաջորդող հինգշաբթի օր, Կրէվէ և Միչօ յաղթական մուտք մը ունեցան։ Ցաղթած էին։ Ճաշասենեակը նորէն իրենց կը վերաբերէր։ Երիտասարդ մարդոյ պէս ներս մտան, երկնցան, և կարգով սկսան իրենց վաղեմի կպատկերներուն։ Բամիլի միւսառակը հոն չէր ալ։ Մեռած ամուսինը, այս սառեցնող ուրուականը, վանուած էր նոր ամուսինէն։ Անցեալը կը վերազարդնուր ուրախութեամբ։ Հրաւիրեալները կրնային խնդալ առանց ուեւէ մէկը վշտացնելու և նոնիկակ պարտ էին խնդալ, զլսացնելու համար այս պատուական ընտանիքը որ զիրենք սիրով կ'ընդունէր։ Այդ օրէն Միչօ և Կռիվէ, որոնք 18 ամսէ ի վեր կուգային Տիկ. Բաքէնը մխիթարելու պատրուակով, կրցան իրենց այդ փոքր կեղծիքը մէկ կողմ ձգել, և բացէ ի բաց գալ իրարու դէմ մրափելու համար, տօմինոներու չոր աղմուկին մէջ։

Եւ ամէն շաբաթ հինգշաբթի դիշեր մը բերաւ, ամէն շաբաթ, անգամ մը միայուց սեղանին չուրջը այս ալանդակ և մեռեալ գլուխները, որոնք Թերէզը կը յուսահատեցնէին երբեմն։ Դեռատի կինը խուսեցաւ այս մարդիկը չընդունելու վրայ, կը բարեանար անոնց անբարի քրքիջներէն և ապուշ խոնարհներէն, բայց Լօռան հակացուց թէ այդօրինակ ընթացք մը սխալ պիտի ըլլար, կարելի եղածին չափ պէտք էր ջանալ որ ներկան անցեալին նմանի, մանաւանդ պէտք էր պահել բարեկամութիւնը ոստիկանին և այս անբանութեան հետ, որոնք զիրենք կը պաշտպանէին ամէն կասկածի դէմ։ Թերէզ խոնարհեցաւ։ Լաւ ընդունող հրաւիրեալները երանութեամբ եկան, իրենց առջեւ իսկ դիշերոյթներու երկար չարունակութիւն մը պարզելու։

Ատանք եղան այն առենները երբ ամուսնացողներուն կեանքը տեսակ մը երկուութիւն կը բաժնուէր։

Առաուն երբ լոյսը կը վանէր դիշերուան սարսափները, Լօռան փութով կը հագուէր և հանդարտօրէն կը նախաճաշէր, փորը ազէկ մը լեցնելով։ Սարճէն ետք փոքր գաւաթ մը քսնեաք կը խմէր։ Ասիկա կը կազդուրէր զինքը։ «Ցտեսութիւն» կ'ըսէր Տիկ. Բաքէնի և Թերէզի՝ առանց դանդաղ զրկելու և կը մեկնէր զրասենեակ կամաց կամաց։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳԵՐԹՈՂՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՐ 101

Վաճառականներու Նաւպետը

Վ. Է. Պ.

ՀԱՍԹԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

62.

Եւ՝ Գլխին դէմ

Երբ Շիլիցիները մայրը թողուցին՝ Անթինաուէլ որ ամիսներ զանուն թողուցած ըլլալ կը թուէր՝ դարձեալ դէպի Պուսթանտիին դարձան։

—Ձեր բարեմտութիւնը կառարեցի ըսաւ, դեռ բան մը ունիս դ'ուզէ՞ք։

—Ոչինչ, գալով Հիմա, աւելի աղէկ կը ըլլայ խարեմ իրը դուռը ալ մեր ձեր կարգին։

—Իրաւունք ունիք, հոս այլ եւս ոչինչ մը չունինք կենալու։

—Իրաւ էք, միայն թէ, որովհետեւ անիկ եւոքը այլ եւս ազատ ենք գործելու մէջ, եթէ կը հաւանիք, երթանք բանակիցինք քիչ մը պայքարի ծրագիր մը պատրաստելու համար։

—Դարձեալ յարեց մելքնատէս Թօքին, առանց ուրեմն նայուածք մը նետելով Շիլիցի զինուորներուն որոնք կ'անհանգստանային այս միջոցին։

Զօրավարը ձեռքը ուսին վրայ դրաւ։

Թօքին լրան դարձաւ։

—Ինչ կ'ուզէք, հարցուց։

—Կ'ուզեմ ըսել թէ, պատասխանեց զօրավարը, Ինչ կարեւորութիւն ունին երեսուն մարդիկ, երբ դուք ճաղարաւորներու հետ իսկ կրնաք չափուիլ։ Ձեր այսօրուան ըրածը ճարպիկութեան լաւագոյն էր։ Այս զինուորները եւ զինակիցդ դուք ընդհանուր ուղաք ձեր պայքարութիւնը և միւնոյն ատեն ձեր վրէժը չը փնտռել։ Ուստի ձեզ ամենայն ինչ որ յարձակում մը ընելիք, ձեզի դիմադրելու միջոցները դեռ չունեցած։

—Այո՛, միտաց զօրավարը, շիտակ է ք, պատերազմի մէջ ատենը հոս մը ըլլել պէտք է ձի մը կտրենալ ձեռք ձգելու համար։ Ձեր կարծիքը շիտակ է։ Երթանք ուրեմն բանակցիլ։

Անթինաուէլ և զօրավարը մտան հոն ուր Տօնա Մոսիա կը սպասէր իրենց։

Երբոր նստան

—Այն երիտասարդը որ հոս իր բարեկամներուն կողմէ ներկայացաւ մեծ սիրտ մը ունի, ըսաւ Անթինաուէլ ակնարկ մը նետելով Տօն Բանքօի, եղբայրն կը ճանչնայ զայն անտարակոյս։

—Ոչ, պատասխանեց զօրավարը, առաջին անգամ ըլլալով այս առտու տեսայ զայն, ասկա մէկն է այն թափառական օտարներէն զոր Եւրոպայի նաւերը կը նետեն մեր կողմերը մեր ինչքերը գողնալու համար։

—Ոչ, այս երիտասարդը մեծ մէկն է, արժիւ նայուածք ունի։

—Դուք կը հեռաքրքրուիք իրմով։

—Այո, ինչպէս մէկը կը հեռաքրքրուի քաջ մարդու մը կեանքին երբ կը տեսնէ անոր գործերը, ուրախ պիտի ըլլամ երբ երկրորդ անգամ մ'ալ զինքը տեսնամ։

—Դժբաղդաբար, ըսաւ զօրավարը ծաղրական ժպիտով մը, հաւանական չէ։ Կը կարծեմ որ թշուառականը այնքան սաստիկ կը վախնայ որ պիտի փութայ փախչիլ հոսկէ։

—Ո՛վ գիտէ, բայց մտիկ ըրէք թէ ինչ պիտի ըսեմ։

—Խօսեցէք, պատրաստ եմ։

Անթինաուէլ յարեց,

—Երբ այս երիտասարդը հոս էր, երբ կը խօսէր, ես կը քննէի զայն, երբ անիկա կը կարծէր թէ դուք չէք տեսած զինքը, արտակարգ նայուածքներ կը նետէր ձեզի։ Այս մարդը անընկնելի հմտանձակորդ մին է։

Զօրավարը ուսերը թօթուեց։

—Ձեր ճանչնար զայն, պատասխանեց և երբուընչ ի վեր իմ հակառակորդս եղած պիտի ըլլայ, իմ ինչուս պէտք այս թափառականը, ինծի բան մը չը պիտի կրնայ ընել։

—Պէտք չէ երբեք հակառակորդ մը արհամարհել, ըսաւ Անթինաուէլ, ամէնէն յանդգնութիւնները ընդհանրապէս ամէնէն վտանգաւորները կ'ըլլան նոյն իսկ իրենց պզտիկութեանը պատճառով։ Բայց մեր նպատակը ուրիշ էր։ Ինչ են հիմա ձեր դիտաւորութիւնները։

—Ձեր կարգին մտիկ ըրէք հիմա, մենք երկուքս կապուած ենք իրարու հաւասար չափով, առանց ինծի բան մը չէք կրնար ընել, ես ալ նմանապէս առանց ձեզի ոչինչ կրնամ ընել։ Բայց համոզուած եմ որ եթէ իրարու օգնենք անկեղծօրէն, քիչ օրէն սքանչելի արդիւնքներ կրնանք ունենալ։

—Աղէկ, յայտնեցէք ձեր կարծիքը, ըսաւ Անթինաուէլ,

Ձեզի հետ սակարկութիւն ընելու չեմ, ահա իմ առաջարկս։ Օգնեցէք ինծի անկեղծօրէն, որպէս զի կարող ըլլամ ինէ խոյս տուող պաշտօնը ձեռք ձգել, տուէք ինծի այն միջոցները որով կարենամ վրէժ լուծել հակառակորդներէս և ես ալ ի փոխարէն ձեզի կը թողում ոչ միայն Վալտէվիոյ նահանգը ամբողջովին, այլ նաև Բոնսէրսիօնէն մինչեւ Թալքա, այսինքն Շիլին երկուքի բացուելով դէպը քեզի կը ձգեմ։

Այս սքանչելի առաջարկէն, Անթինաուէլի դէմքը և ոչ մէկ յուզման գիծ մը ունեցաւ։

—Եղբայրս վեհանձն է, ըսաւ, չուսնեցածը կուտայ։

—Շիտակ է, պատասխանեց զօրավարը, չունիմ, սակայն եթէ ինծի օգնէք, պիտի ունենամ, և առանց ինծի դուք երբեք չէք կրնար ունենալ։

Անթինաուէլ յօնքերը պռնտեց, զօրավարը կեղծեց չը տեսնալու գալ, ուշադրութեամբ։

—Կամ այո, կամ ոչ, ժամանակը կ'անցնի ամէն կորսուած վարկեան նոր խանգնդոտ մը կը հարաբեր, կ'ընդունի՞ք։

Թօքին պահ մը ժողվեց ինքզինքը, յետոյ դէպ ի զօրավարը դառնալով,

—Եւ ո՞վ պիտի երաշխաւորէ ինծի ձեր խոստումին գործադրութիւնը, ըսաւ անոր երեսը նայելով։

Հիմա զօրավարին էր կարգը, որ շրթունքները խածաւ, և իսկոյն

—Ինչ երաշխաւորութիւն կ'ուզես, ըսաւ։

(Շարունակելի)

Plaques JOUGLA

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՆԵ՛Ր, ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՆԵ՛Ր
ԴՈՐԾԱՐԵՑԷ՛Ք ՄԻՄԻԱՆ
ԺՈՒԿԼԱՅԻ ԲԼԱՔՆԵՐԸ
որոնք ամբարի լաւագոյն բլաքներն են։

ՈՌՊԵՐՈՂ ՔՈԼԷՋ

Վարժարանին յառաջիկայ տարեշրջանը պիտի սկսի Սեպտ. 2/15։ Կարգադրութիւններ եղած են նոր դիրութիւններ տալու վաճառականական ուսմանց համար։ Մասնաւոր բժիշկ մը՝ աշակերտներու առողջութեան, մարմնամարզներուն ու խաղերուն, ինչպէս նաև վարժարանին ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ կը հսկէ։ Նախորդ տարուընէ սկսեալ՝ բացուած է նաև փոքր տղոց յատկացեալ նոր շէնք, ուր կ'ընդունուին մինչեւ տասը տարեկան աշակերտներ։ 6—15

Տէր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՍՄԷՐԵԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150 030 616 ՖՐԱՆՔ — Վ. ՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, չաբաթական փոքր վճարումներով. — (միւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՒԵՆԱՒԻ, ՆԻԿԱԹՈՒՂԻ, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. արկածներու դէմ, աշխարհս ամէն կողմը և առողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս. = ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ ԳԱԼՖԱՆԵԱՆ
Պոլիս Դարբրնոցոլու խան թիւ 45 եւ 45 bis։

ԱՅՍ ՄՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

Պահնի Դաբու, Քիւչիւկեան եւ Մեկնեան դեղատանին կից

Կը դարմանէ ամէնէն նորագոյն միջոցներով սկրոյի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, կը չինէ բնականէն բնաւորութիւն չունեցող ակռաներ ոսկիի, բլաթինի և դաւչուի վրայ։ Կոտրած ակռաներու վրայ ոսկի պսակներ կ'անցընէ, հատիկ ակռաներուն արմատները առանց քաղելու՝ վրան կը դնեն վիճակը առանց քիմքի, բնականին յար և նման արուեստական հաստատուն ակռաներ, դիւրամատչելի և խիստ զոհացուցիչ պայմաններով։

Առաւօտ և երեկոյ հիւանդ կ'ընդունի իր բնակարանը ի Կէտիք փաշա, բաղնիքին դրան կարգը թիւ 75։

ՀԱՄԵՂ, ՄՆՆԴԱՐԱՐ ԵՒ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ
ՁԱՆՇ ՄԸ ԸՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

պէտք է դիմել նորաշէն Բաբբրնը օղլու խանը գետնայարկ թիւ 23 հաստատուած

ԹԻՒՐՔԻԱ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

որ Էսկի Զապթիէ Ճաստէսիի վրայ հրդեհուելէ ետք, հոս փոխադրուեցաւ բոլորովին նոր կահ կարասիներով ու գնահատելի բարեփոխումներով։

Այս ճաշարանին տէրը Սարգիս աղա՝ արդէն հանրածանօթ իր ազնիւ բնաւորութեամբ ու արհեստին մէջ ունեցած անմրցելի կարողութեամբ, կը գտնուի ամէնէն փութիկաճաշակ յաճախորդներուն։

ԳԻՆԵՐԸ ՁԱՓԱՒՈՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԶՈՒՐ

ՁԱԲՕՆ ՄԻՐԱՆՕ
ՄԱՐՔԱ ՍԻՐԱՄԱՐԴ

Հայրայրքիչ Ճաբօնի Արեւելեան Պալատին

Ոսկի Շքադրամ ընդունած է Բարիզի 1900ի Արուեստահանդէսէն։ Սեղանի համար հանքային բոլոր ջուրերէն ամէնէն ընտիրը և դիւրամարսը։ Երբէք ստամոքսի ցաւ չի պատճառեր երբ գործածուի այս հանքային ջուրը ճաշի ատեն թէ՛ առաւօտ և թէ իրիկուն։ Անգամ մը առնող գործածողները անմիջապէս նորէն կը փութան առիթէն օգուտ քաղել և նորէն գնել։

ՄԷԿ ՇԻՇԵՐ 3 ԳՈՒՆԱՆԱՆ

(Մեծաքանակ գնումներու համար դիմել կարելի է ընել։)

Կեդրոնատեղին է Բերա Մեծ Փողոց, թիւ 186, Ճարտարան Մեներանոց Բ. ՆԱԲԱՄԱՐԱ ԵՒ ԸՆԿ.։ Նոյն մեներանոցին մէջ կը գտնուի նաև ճարտարան մետաքսէ և բամբակէ ապրանքներու մեծ հաւաքածոյ մը, ինչպէս նաև ուրիշ ապրանքներ։ 4—16

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՋԵԱՆ

ՄԱՆԱԳԵՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ
ԵՒ
ՄԱԿԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փառը աւելցնել, գեղատեսիլ «էֆէ» մը տալ մտերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՋԵԱՆԻ վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը դարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի ոճան գիներով։ Կը գտնուի նաև հոն հոլի կիսալտա, քոգք, քողի անուռկ, զարդարուած կողով, ծաղիկ փեսուրդ եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի տէրեր, այցելել մոմ մը նշան Չամիջեանի հարսանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ զոհացում պիտի գտնէ։

ՄԽԱԼ ՏԵՂ ՉԵՐԹԱԾ

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՋԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Բամանբօ խանի տակ, թիւ 86

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԷԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒՐ

Կ'ՅՍ. ԲԱԳ. ՍՈՒԱՆՋԱՆՇՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հանօբուլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56
ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՕՆԵՍԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.—

35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի առնայ 31266 ֆրք. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իւր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի առնան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշէն ընկերութիւնն այդ գումարներուն վճարումն կ'երաշխաւորէ իւր բոլորով։

ԻՔԻՆՃԻ ՖԸՐԳԱ ՎԷ ԻՔԻՆՃԻ ՕՐՏՈՒԻ ՀԻՒՄԱՑՈՒՆ ՄԻԹԵԱՀՀԻՍԻ

ՖԷՍ ՎԷ ՁՈՒԳԱ ԹԻՒՃԱՌԸ՝ ՍԱՌՏ ՊԷՆ ՃԻՊԱՐԷ

Օթուզ եէտի սէնէտէն պէրու սարմագտա օլաուզըմ ֆէլէրին նէֆասէթի սայէսինտէ նարի օլտուզըմ հիւանը թէվէճճիւէ իսթիթրարէն պիր սէնէտէն պէրու էհալիի քիրտա տիկէր պիր խրտուէթէ եանի դեսէթ սաղլամ վէ նէֆիս չուգա, չանագ գումաշ թիճարէթինէ պաշլամըշ վէ պունա սէնէ պիր ալէմը թիճարէթէ իսինտիկիմ թէնրիսպէ վէ հիշ պիր վագթ էլտէն պրագմատըզըմ իսթիգամէթ սայէսինտէ աղ միւտաէթ զարճինտա չուխանըզը պիր հալը միւգէմմէլիյէթէ իյսալ իթմէկէ մուվաֆֆագ օլաուտ. սըրֆ պու խուսուս իչուն Մէրճանտա կիւմիւշ օղլու խանընտա թէէսիս իդէտիկիմ մաղազալարտա մէմալիքը Օսմանլիէնէն հէր թարաֆընտա նարտր էյի ֆուսունէ, գազմէր, գաթրը, չանագ, գորանէ վէ չուխալար պուլունարմագտա վէ րէգապէթ գասպալ իթմէկ ամէն մէրճէեէ միւթէալիլ վէ մուգիրու ֆիթրաթ սարմագտաբէմ. միւրաճաաթ իսթէնէք զէվմիր քիրամէն հիչ ալտանմայաճաղընը, հէր հալտէ մէմնուն գալանաղընը սուրէթիր գարթիլեէ թէէմին էդէրիմ։

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՅՆԷՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՐՍՑԵԼ ԹՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՍՏՍ
1851ՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան զիյանլարընն մէճմուի	ֆունթ. վիր.	6,000,000
Մէվճուտ ազէյ վէ հասըլաթը սէնէտիյէ	» »	1,250,000
Ռեզերվէլէն թէէտիյէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ուժմանի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպոլ, Սուլթան Համամ, Գաբբրնը օղլու խան Ն՝ 43։

Թարգմանուտ իչկիւզար վէ միւթէպէր ռէֆէնթէլէր արանըմագտա տրր
ԻՄԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մասրուֆ ֆիրմասը զ Ամման գուժանիալարրն սերմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալէ Ռէսէրվընէ 125 % տիր։ Իմէ պու հագիգաթ Ռէսէրվընէ բագիպլէրինէ թէֆէվվիւգ էթմէսի միւմքին օլմազսա։

ՊԱՒԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԾԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀՏԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899ում մէրի իւլ իէրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ.		19,534,276
» » եանկընա » » »		460,267,203
» » » » բրիմի » »		1,433,965

Էօմիւր Ի-ուէրնէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրաիթ իլէ սիկուրթա ազա իտէր

Ամանդա էօրլը հէր նէվի պինա վէ էչեա իւզերինէ սիկուրթա ազա իտէր։
Նէտիճէսի էօրլուրէա էօրլը մալ, եվլատդէ նազարիլ վէ վարդ սիկուրթալարը գազանալ իտէր։

Հիսէսատարանա՝ 1896ում 18½ %, 1897ում 18 %, 1898ում 18 %, 1899ում 16 % թէմեթթիւ թէվզի իթմէր տիր։

Շերքէթին Պանքէրլէրը՝ (Տէրեսատէթում Դրէսդի Լիոնէ, Լոնտրատա Անկլօ Աւստրիան Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիոնալ Պուլկար։

Թարգալար իչիւն միւսատիա վէ միւթէպէր ռէֆէնթէլէր արանըլըր՝ Թիւրքիա իչիւն ուսումի ռէֆէնթէ պէրէ քէֆալէթի ռէֆէնթէլէր արանըլըր՝ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա, Թանթարուն խան, Պանք Օթթոման գարշուսընտա

ՏՊԱՐԱՆ

ՆԵՐՍԷՍ Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ-ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Գաբբրնը-Օղլու խանի դէմ Տիգրանեան խան

Ծանօթ Տպարանս, յարգոյ հասարակութենէն վայելած համակրանքէն քաջալերեալ, այս անգամ բերել տուած նորահնար մեքենաներու շնորհիւ պատրաստ է ամէնէն դժուարահաճներն իսկ գոհացնել։

ՄԱՏՈՒՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ ԱԾԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տպարանիս մէջ կը պատրաստուին, նամակագլուխներ, պարտամուրհակներ, փոխանակագիրներ, չէքեր, հարսանեկան գառքեր, հրաւիրագիրներ, ազդեր, գաթալոկներ՝ ամէն լեզուէ, ինչպէս նաև վաճառականաց վիմագրական, տպագրական և կազմի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

«Մանազդ» կը պատրաստուի կէս ժամուան մէջ
1000 նամակագլուխ 10 ղրուշ, 100 այցեքարթ 5 ղրուշ
100 դրց.ի ապապրանք ընողին մէկ տուփ այցեքարթ կը նուիրուի։

Գաւառներէ եկած ամէն յանձնարարութիւն փութով և դիւրամատչելի կերպով կը կատարուի։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Ա. ՍԸԿԱՃԵԱՆ

ՓՈԽԱԴՐՈՒԱԾ Է
Բերա, Մեծ Փողոց, Աղա Ճամի, Լիւքսեմպուրկ Դաշտի մօտ, թիւ 124

ԱԿՌՈՒՑԻ ԵՒ ԼԻՆՏԻ ամէն տեսակ հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Փոքրատած ակռաները անմիջապէս և առանց ցաւի կը հանէ և ի հարկին հաստատապէս կը լեցնէ։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ դրութեամբ ոսկի, քաւչուկ և փլաթինի վրայ ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը չինէ, բնականին յար և նման անմրցելի առաւելութիւններով օժտուած։

Վերջապէս բերնի և ակռայի վերաբերեալ ամէն կատարեալ դարման կարելի է գտնել Ա. ՍԸԿԱՃԵԱՆԻ դարմանատան մէջ։

ԳԻՆԵՐԸ ԼԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՈՅԼԻ
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2էն 10 (ը. բ.)։

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Դաբու, Պին Ձէքիրին դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիէ, Տոզրամաճը փոզոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 3—11 դիմաց Պոլիս, Պահչէ Դաբու, Պին-Պիր-Ձէչիրին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՀԱՅ ՄՆՏՈՒԿՅԱՆ ՀԱՐՍՆԻՔԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԵԼԸՋՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիէ

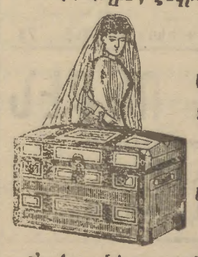

ԱՊԱՌԻԿ
ՄԻ ՈՒՂԷ
ԶՊԻՏԻ
ՏԱՄ
ԱՊԱՌԻԿ
ԶՊԻՏԻ ՏԱՄ

Ճամբորդներու	ամար	5 % զեղչ
Ամուսրիներու	»	10 % »
Աղջիկներու	»	50 % »

ՋՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ԿԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ

Ղալաթիա կամուրջին դէմ, Ալ ու Զախ երկու անկիւնները, թիւ 9 և 33, և գործատեղի Հալիլ Փաշա փողոց թիւ 10, ուր կը պատրաստուին ընտիր և դիմացկուն հովանոցներ, և կը փոխուին հինցած հովանոցներու կերպասները ճիշտ նորի պէս։